PROLETARI DIN TOATE ŢĂRILE, UNIŢI-VĂ!

Scînteia

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Anul LIV Nr. 13 173 Prima ediţie | Sîmbătă 29 decembrie 1984 | 6 PAGINI — 50 BANI

Idealuri şi ţeluri comune, muncă avîntată, în unitate şi frăţie, pentru prosperitatea patriei socialiste

De-a lungul istoriei de secole, într-o serie de regiuni ale României au convieţuit şi au muncit, au luptat împreună români, maghiari, germani, sîrbi şi de alte naţionalităţi. Impreună au făurit tot ceea ce se află pe aceste meleaguri; împreună au luptat împotriva asupririi şi a nedreptăţilor, pentru o societate fără exploatatori, o societate a dreptăţii sociale şi naţionale. Prin lupta comună am înfăptuit revoluţia de eliberare; prin lupta comună am realizat societatea socialistă, nivelul ridicat de viaţă de astăzi al poporului nostru.

NICOLAE CEAUŞESCU

În acest sfîrşit de an, în viaţa partidului, a poporului nostru a avut loc, după cum este cunoscut, un eveniment de istorică însemnătate — cel de-al XIII-lea Congres al partidului, în cadrul căruia s-a făcut un amplu bilanţ al înfăptuirilor din actualul cincinal, stabilindu-se obiectivele şi sarcinile dezvoltării social-economice în perioada următoare, pînă la sfîrşitul acestui secol. O deosebită rezonanţă a avut-o în conştiinţa tuturor, a fiecărui fiu al patriei, aprecierea făcută în strălucitul Raport prezentat Congresului de către tovarăşul Nicolae Ceauşescu potrivit căreia **la temelia măreţelor împliniri ale anilor socialismului se află unitatea strînsă a întregului popor, adeziunea plenară a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, la politica partidului, în care ei văd propria lor politică, prin a cărei înfăptuire vor prinde viaţă aspiraţiile şi năzuinţele lor de bunăstare şi prosperitate, într-o patrie liberă, independentă, socialistă.**

Aceste adevăruri definitorii ale realităţii româneşti contemporane au fost puternic reafirmate în aceste zile de desfăşurarea şedinţelor plenare ale consiliilor oamenilor muncii de naţionalitate maghiară şi germană din ţara noastră, lucrări onorate în cadrul şedinţei comune de prezenţa secretarului general al partidului, preşedintele Republicii noastre, tovarăşul Nicolae Ceauşescu. În cadrul dezbaterilor din şedinţele plenare, vorbitorii au înfăţişat activitatea care se desfăşoară, în strînsă unitate şi frăţie, în zonele în care trăiesc şi muncesc, mulţumind din adîncul inimii partidului, secretarului său general pentru preocuparea exemplară ca toate judeţele patriei să se dezvolte puternic din punct de vedere economic, social-edilitar şi gospodăresc. Ei au dat glas hotăririi lor ca, într-o deplină unitate de gînduri, de simţire şi acţiune cu toţi oamenii muncii din ţara noastră, să aducă înaltă cinstire trecutului de luptă comună, tradiţiilor bogate de muncă înfrăţită, prin noi şi măreţe realizări, demne de prezentul socialist al patriei, de viitorul ei comunist. Din cuvintările rostite s-a desprins cu limpezime că oamenii muncii din ţara noastră, fără deosebire de naţionalitate, vorbesc un grai comun şi sînt însufleţiţi de aceleaşi înălţătoare idealuri, adînc convinşi că unitatea, coeziunea societăţii noastre socialiste reprezintă un autentic izvor de tărie, garanţia că, în pofida oricăror greutăţi, vom îndeplini cutezătoarele programe de dezvoltare social-economică a patriei noastre socialiste.

Cuvintarea rostită de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la încheierea lucrărilor şedinţei comune a consiliilor oamenilor muncii de naţionalitate maghiară şi germană din ţara noastră a sintetizat în chip strălucit aceste luminoase realităţi, a jalonat importante direcţii viitoare de acţiune pentru organele şi organizaţiile de partid, de masă şi obşteşti, pentru toţi factorii educaţionali. Prin ideile şi orientările pe care le incorporează, această cuvintare adaugă strălucitei opere teoretice a secretarului general al partidului, prin care a înarmat partidul şi poporul cu programe de lucru limpezi, realiste, profund ştiinţifice, un nou document teoretic, menit să orienteze întreaga activitate de întărire continuă a frăţiei şi unităţii oamenilor muncii din ţara noastră, fără deosebire de naţionalitate, de afirmare a unor mereu trainice simţăminte de dragoste şi de ataşament faţă de patria socialistă comună, a hotăririi de a face totul pentru progresul şi înflorirea ei multilaterală.

Cuvintarea secretarului general al partidului, preşedintele Republicii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a pus în lumină adevărul că o măreaţă înfăptuire a anilor socialismului o reprezintă dezvoltarea puternică a forţelor de producţie pe întreg cuprinsul ţării, repartizarea lor armonioasă pe teritoriu. În această perioadă, cu deosebire după Congresul al IX-lea, s-au ridicat în fiecare judeţ mari platforme industriale, s-au pus în lucrare cele mai grandioase programe de construcţii de locuinţe şi dotări social-edilitare, înfăţişarea tuturor aşezărilor patriei schimbîndu-se fundamental. Prin aceasta s-au creat pretutindeni în ţară condiţii prielnice afirmării plenare a personalităţii umane, însuşirii şi practicării oricărei profesii, împlinirii oricărei vocaţii, a oricăror aptitudini. Astfel, deplina egalitate în drepturi, înscrisă la loc de seamă în Constituţia României socialiste, în alte legi ale ţării, a dobîndit un suport real, prin **crearea condiţiilor ca de dreptul la muncă să beneficieze toţi fiii patriei, fără deosebire de naţionalitate,** chiar în zonele în care s-au născut şi trăiesc.

Cu forţa de netăgăduit a faptelor, a realităţilor vieţii, cuvintarea secretarului general al partidului nostru a pus în evidenţă preocuparea constantă a partidului şi statului nostru pentru **asigurarea accesului larg la învăţătură,** pentru crearea condiţiilor materiale care să faciliteze aceasta prin gratuitatea învăţămîntului, prin dezvoltarea largă a reţelei şcolare pe întreg cuprinsul patriei. Tinerii patriei se pot pregăti astăzi în şcoli de toate gradele, învăţînd în limba maternă.

În ţara noastră **se dezvoltă puternic creaţia artistică, culturală în limba română şi în limbile naţionalităţilor.** Festivalul naţional „Cîntarea României" a creat un cadru fertil în acest sens, asigurînd,

(Continuare în pag. a V-a)

UN OBIECTIV PRIORITAR AL ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN ANUL 1985

Dezvoltarea bazei energetice şi de materii prime

În Raportul la Congresul al XIII-lea, în cuvintările rostite la recentele forumuri ale democraţiei noastre muncitoreşti, secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu arăta că **pe primul plan al activităţii din anul viitor, cît şi din perioada cincinalului 1986—1990 se va situa dezvoltarea bazei energetice şi de materii prime a ţării.** Potrivit concepţiei profund ştiinţifice a secretarului general al partidului, puternic ancorată în realităţile economiei româneşti, aceasta nu reprezintă o orientare conjuncturală, de moment, ci un element fundamental, unul dintre pilonii pe care sînt aşezate dimensiunile dezvoltării industriei româneşti.

Asigurarea bazei energetice şi de materii prime constituie una din condiţiile fundamentale pentru realizarea unui ritm susţinut de creştere a producţiei industriale în anul 1985. Ca atare, se are în vedere obţinerea din producţia internă a unor cantităţi cît mai mari de materii prime şi resurse energetice necesare economiei naţionale. Astfel,

în anul viitor se vor realiza 76,66 miliarde kWh energie electrică, 64,3 milioane tone cărbune, 12,6 milioane tone ţiţei, 32,85 miliarde mc gaz metan utilizabil.

Pentru a înţelege mai bine necesitatea înscrierii obiectivului lărgirii în continuare a bazei energetice şi de materii prime între orientările şi sarcinile principale ale activităţii din anul viitor, să reflectăm asupra cîtorva prevederi ale planului pe 1985. Valoarea producţiei-marfă industrială urmează să sporească cu 7,5 la sută, faţă de anul 1984. Este limpede că o dezvoltare atît de puternică trebuie să aibă asigurat suportul de resurse energetice şi materiale. **Nivelul producţiilor de cărbune, ţiţei, minereuri, energie electrică stabilite pentru anul 1985 au în vedere tocmai aprovizionarea ritmică, în permanenţă, a industriei cu materiile prime, materialele, combustibilul şi energia necesare.**

Sau un alt exemplu din domeniul metalurgiei. În planul pe 1985 este prevăzută realizarea a 16 milioane tone de oţel. Pe această bază se vor fabrica peste un milion tone maşini şi utilaje tehnologice pentru industrie, 95 mii tractoare, 190 mii autoturisme, nave maritime cu o capacitate de 1,27 milioane tdw. Neîndoielnic că îndeplinirea în bune condiţii a acestor prevederi este legată direct de ritmicitatea în livrări, în structura şi cantităţile planificate a oţelului. La rîndul ei, producţia de oţel va trebui asigurată cu cantităţile corespunzătoare de minereu de fier şi cocs, cu deosebire din producţia internă. Asemenea corelaţii şi interdependenţe între resursele de materii prime şi energetice, practic între toate produsele care urmează a fi fabricate în anul viitor, impun, aşadar, o atenţie deosebită faţă de bunul mers al activităţii în industria extractivă şi energetică.

Iată, aşadar, raţiunile pentru care conducerea partidului situează pe primul plan al activităţii economice dezvoltarea bazei energetice şi de materii prime. **Mobilizaţi de îndemnurile adresate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, minerii, petroliştii, energeticienii, întreaga noastră clasă muncitoare au acum datoria patriotică de a acţiona neabătut, cu pasiune, cu elan revoluţionar şi înaltă răspundere pentru realizarea prevederilor de plan în acest domeniu hotărîtor pentru bunul mers al întregii economii naţionale.**

Care sînt direcţiile practice de acţiune, ce măsuri trebuie luate pentru sporirea producţiei de materii prime şi resurse energetice?

O contribuţie sporită a cercetării ştiinţifice la descoperirea de noi substanţe minerale şi resurse energetice.

Se cuvine subliniat rolul hotărîtor, determinant al cercetării ştiinţifice în asigurarea bazei de materii prime şi resurse energetice. Planul pe anul 1985 stabileşte sarcini concrete privind creşterea aportului unităţilor din sectorul de cercetare geologică pentru descoperirea şi punerea în valoare de noi substanţe minerale şi resurse energetice, sporirea eficienţei lucrărilor de prospecţiuni şi explorări şi concentrarea forţelor tehnice şi mijloacelor materiale în zonele de perspectivă imediată. Totodată, activitatea cercetătorilor, a specialiştilor din industria extractivă trebuie concentrată în direcţia perfecţionării tehnologiilor de ex-

Dan CONSTANTIN

(Continuare în pag. a II-a)

ÎN ANUL 1985 ROMÂNIA VA PRODUCE

■ **CĂRBUNE NET — 64 300 mii tone**

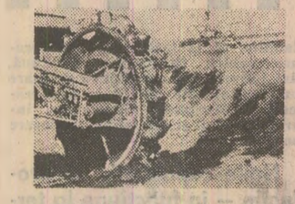

■ **ŢIŢEI — 12 600 mii tone**

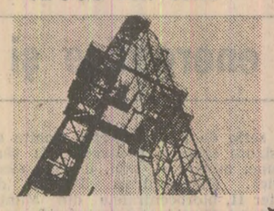

■ **ENERGIE ELECTRICĂ — 76 660 milioane kWh**

Concepţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu — contribuţie excepţională la îmbogăţirea socialismului ştiinţific

DINAMICA ROLULUI ŞI FUNCŢIILOR STATULUI

ÎN PAGINA A IV-A

30 DECEMBRIE

În întîmpinarea aniversării Republicii

Rezultate de seamă în întrecerea socialistă

La hidrocentrala Riul Mare—Retezat

A fost efectuată ultima străpungere a aducţiunii principale

Cu tot frigul iernii, imensul şantier hidroenergetic de la Riul Mare-Retezat se află într-un necontenit clocot al muncii făcute cu multă înflăcărare şi pasiune. De la Haţeg la Ostrovul Mic şi de aici pînă la Brazi şi mai sus, pînă la marele baraj din anrocamente, oamenii se află la datorie, ferm hotărîţi să încheie anul cu succese de seamă, care să pună baze temeinice producţiei anului viitor, cînd hidrocentrala de aici va trebui să producă primii kWh de energie electrică.

În dimineaţa zilei de ieri, pulsul muncii a bătut mai accelerat la lucrările de pe aducţiunea principală a hidrocentralei, tronsonul Netiş — Valea Mare, unde brigăzile minereşti conduse de fraţii Nicolae şi Ioan Grăbinoiu, Ion Roman şi Gheorghe Marincaş s-au prins într-o ultimă încleştare cu tăria muntelui. Obiectivul stabilit: străpungerea ultimei fîşii de rocă, în jurul orei 10, acolo, în adîncuri, în inima muntelui.

Brigăzile de mineri au fost punctuale, realizînd cu o înaltă precizie acest unic eveniment din istoria marelui şantier energetic al ţării: ultima străpungere de pe aducţiunea principală a centralei electrice de la Brazi. Aducţiunea are o lungime de 18,4 km şi un diametru de 5,5 metri, prima de această lungime din ţară şi, totodată, unica aducţiune, pînă la această dată, ce va lucra la presiuni foarte înalte, de 15 atmosfere pe centimetrul pătrat.

Odată cu realizarea acestei străpungeri se poate spune că, în Retezat, a început numărătoarea inversă a momentului cînd se va face primul paralel cu sistemul energetic naţional al instalaţiilor de aici, care, în final, vor avea o putere instalată de 355 MW. În prezent, s-au luat măsuri ferme pentru impulsionarea ritmului la lucrările de betonare a aducţiunii, care vor atinge o viteză de 1 000 metri pe lună. **(Sabin Cerbu,** corespondentul „Scînteii").

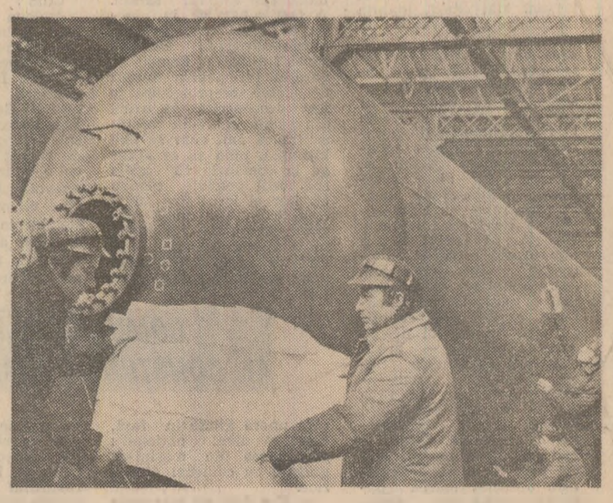

La întreprinderea de utilaj chimic „Griviţa roşie" din Capitală

Fruntaşii îşi respectă tradiţia

Acum, cînd au mai rămas doar cîteva zile pînă la sfîrşitul anului, am fost din nou în mijlocul oamenilor muncii de la **Întreprinderea de utilaj chimic „Griviţa roşie" din Capitală** — unitate care de la începutul cincinalului s-a situat aproape lună de lună pe locul întîi în întrecerea socialistă pe ramură. În cinstea sărbătorii Republicii, colectivul de muncă din această cetăţică industrială a obţinut noi şi importante realizări. O succintă retrospectivă a activităţii din acest an ni se pare a fi cel mai sugestiv mod de prezentare a eforturilor stăruitoare, de zi cu zi, ale harnicilor muncitori, tehnicieni şi ingineri de la „Griviţa roşie".

Deci să notăm. Anul acesta, pe poarta întreprinderii au fost expediate beneficiarilor interni şi partenerilor externi sute de utilaje şi instalaţii pentru industria chimică şi rafinării. Totodată, s-au executat numeroase echipamente pentru centrala nucleară care se construieşte în ţara noastră. Despre calităţile produselor ce poartă marca „Griro", cel mai bine vorbeşte faptul că, în acest an, peste 30 la sută din producţie a fost livrată partenerilor externi, planul anual la export fiind realizat încă de la 1 decembrie.

Succesele oamenilor muncii de la „Griviţa roşie" sînt însă mult mai numeroase. În cinstea apropiatei sărbători a Republicii, brigada condusă de Grigore Drugeanu a terminat cu 20 de zile mai devreme 5 recipienţi-cisternă pentru amoniac (în fotografie), produse executate pentru prima dată la noi în ţară. Dar cum pe fruntaşi îi caracterizează faptele, realizările deosebite, iată consemnate rezultatele „la zi": planul este depăşit cu **15 milioane lei la export,** cu **25 milioane lei la producţia-marfă** şi s-au livrat suplimentar **250 tone utilaj tehnologic** pentru industria chimică. **(Gheorghe Ioniţă).**

IALOMIŢA

Suplimentar — 1 000 tone ţiţei

Din inima Cîmpiei Române, din Bărăganul ialomiţean, unde, sub zăpada proaspăt căzută, înfrăţeşte grîul, pîinea anului ce vine, petroliştii raportează realizarea unei cantităţi de o mie tone ţiţei şi 10 milioane metri cubi normali gaze extrase peste prevederile de plan pe anul 1984. Acest succes se datorează colectivelor din cadrul brigăzilor coordonate de inginerii Nicolae Grije şi Nicolae Fitigiu, îndeosebi formaţiilor conduse de maiştrii Mitache Mănescu, Ion Piţa, Gheorghe Mihalcea, Gheorghe Radu, Iulian Iordache, Ion Sibiceanu, Alexandru Răurcanu, Vasile Preda, Constantin Mincă şi inginerul Daniel Spiru, aflate zi şi noapte la datorie. Prin munca desfăşurată, prin organizarea riguroasă a întregii activităţi, în toate sectoarele, cele două brigăzi se situează pe locuri fruntaşe în întrecerea socialistă în cadrul schelei Berca, Trustul petrolier Boldeşti-Scăeni. Petroliştii ialomiţeni sînt ferm hotărîţi ca, printr-o bună exploatare a tuturor sondelor şi instalaţiilor, să realizeze, în anul ce vine, noi şi importante succese, materializate în cantităţi suplimentare de ţiţei şi gaze extrase, pentru a contribui în acest fel la dezvoltarea bazei energetice şi de materii prime a ţării. **(Mihai Vişoiu,** corespondentul „Scînteii").

BIHOR

100 000 tone lignit peste prevederi

Spiritul de angajare muncitorească din toate sectoarele Întreprinderii miniere Voivozi se concretizează în realizarea ritmică a angajamentelor şi prevederilor de plan. După ce au raportat realizarea în avans cu trei săptămîni a planului pe acest an, minerii bihoreni anunţă acum o producţie suplimentară de 100 000 tone lignit. Acest succes de prestigiu este rezultatul nemijlocit al activităţii susţinute desfăşurate pentru folosirea intensivă a dotării tehnice din subteran şi cariere, al ritmului înalt asigurat la lucrările de pregătire, unde se înregistrează un avans de peste 2 800 metri liniari, precum şi al aplicării ferme a unui cuprinzător program de măsuri privind creşterea productivităţii muncii, indicator care cunoaşte un spor de aproape 20 000 lei pe fiecare om al muncii. Pentru eficienţa muncii depuse, sugestiv este şi faptul că, pe ansamblul întreprinderii, cheltuielile totale la 1 000 lei producţie-marfă s-au redus cu 74,4 lei, iar cele materiale cu 65,2 lei. Cu cele mai bune rezultate se înscriu sectoarele Suplac şi Cuzap II. **(Ioan Laza,** corespondentul „Scînteii").

CONSTANŢA

La Combinatul petrochimic Midia — Năvodari a intrat în funcţiune o nouă instalaţie

La Combinatul petrochimic Midia — Năvodari a intrat în funcţiune o nouă capacitate de producţie: instalaţia de hidrodesulfurare — distilat de vid, prima de acest fel concepută şi realizată în ţara noastră pe baza documentaţiei întocmite de specialiştii Institutului Central de Cercetări Chimice Bucureşti. Noua instalaţie este destinată recuperării sulfului din ţiţei, materie primă folosită în industria anorganică şi farmaceutică, şi creşterii gradului de siguranţă în procesul tehnologic al combinatului. **(George Mihăescu,** corespondentul „Scînteii").

Conştiinţa participării

Eram la mina Motru-Est, o mină nouă ale cărei galerii sînt săpate în adîncurile unuia dintre dealurile ce înconjoară noul oraş Motru. Mina este atît de nouă încît n-a fost încă vreme ca instalaţiile ei de la suprafaţă să se aşeze în forme definitive, ba încă mai şi lipsesc unele dintre ele, adică cele ce n-au fost considerate, pentru început, ca strict necesare. Pe cînd străbateam aceste spaţii industriale în organizare, cel ce ne însoţea, inginerul-şef al exploatării miniere, s-a oprit în dreptul unei benzi transportoare de mare capacitate, întinsă pe cîteva sute de metri, de la gura minei pînă la rampa de expediere a cărbunelui şi încătecînd dealul ca o chingă în perpetuă mişcare.

— O vedeţi? Noi am făcut-o, cu mijloace proprii. Noi, adică un maistru mecanic de-al nostru, tînăr şi ambiţios, cu cîţiva dintre oamenii din atelierul lui — ne spune gazda noastră şi adaugă: Băiatul ăsta s-a luat pur şi simplu la întrecere cu uzina de utilaje a combinatului minier. Vrea să demonstreze că lucrează tot aşa de bine, dar mult mai ieftin. Ar fi poate mai bine dacă v-ar spune chiar el toată povestea, că uite-l colo...

Dinspre atelierul instalat deocamdată într-un fel de baracă venea spre noi un bărbat tînăr, cu mişcări vioaie şi sigure. Îl cheamă Barbu Lupulescu. E din Broşteni, un sat din apropiere. În adolescenţă plecase să înveţe o meserie la Timişoara. A şi lucrat acolo mulţi ani, pînă în 1978, cînd a aflat că se deschide o mină nouă chiar la el acasă. E doar unul din zecile de mii şi sutele de mii de destine asemănătoare: oameni pe care

Un fapt, o semnificaţie

industrializarea masivă şi rapidă, repartizată echilibrat în toate zonele ţării, i-a adus acasă de pe unde se răspîndiseră ca să-şi facă un rost într-o muncă industrială.

— Vreţi să ştiţi cum a fost cu banda transportoare? Păi, cum să fie? Fără ea nu se mai putea, creştea producţia şi n-aveam cum să ducem cărbunele de la gura minei. Am cerut combinatului minier documentaţia şi ne-au răspuns că n-o au şi că dacă ne-o fac ne costă 60 000. Execuţia lucrării — milioane. Atunci m-am ambiţionat, am zis că atîta mecanică şi sudură şi lăcătuşerie şi atîta desen tehnic şi calcul mai ştiu şi eu, şi că am să fac singur un proiect, am să cer conducerii minei să procure materialele şi om face noi instalaţia, cu forţe proprii. Şi ne-am apucat. Mi-am ales cîţiva mecanici. Am lucrat şi cîte 10—12 ore pe zi; trei luni nu mi-am luat „liberele". Dar a ieşit, aţi văzut-o, merge ca focul. Acuma am mai făcut una, în subteran, suspendată...

O să spuneţi, stimaţi cititori, că aţi mai citit povestea asta sau că aţi mai auzit-o de la un prieten sau că dumneavoastră însăvă aţi făcut ceva asemănător. Şi aveţi dreptate. Astfel de lucruri se petrec atît de frecvent în România încît, practic, nu e colectiv muncitoresc în care să nu întîlneşti unul sau o puzderie de fapte aproape identice. Eu însumi, autorul acestor rînduri, am mai scris întîmplarea asta de nu ştiu cîte ori, de fiecare dată din alt loc, cu alţi eroi şi cu alt tip de maşini şi instalaţii. Şi mi s-a părut a fi mereu un lucru nou. Un fenomen revoluţionar, al cărui înţeles trebuie căutat în atmosfera de emulaţie a spiritului creator, de participare la progres, de răspundere comunistă faţă de cerinţele dezvoltării. E actul creativităţii tehnice devenit, aşa cum preconizează partidul, fenomen de masă, iar aceasta este o victorie a educaţiei revoluţionare. A efortului de edificare a unui OM NOU.

Mihai CARANFIL

ROMÂNIA DE AZI, ROMÂNIA DE MÎINE

A FI CONTEMPORAN CU TIMPUL VIITOR

PAGINA A III-A

Încrederea în tineri, încrederea în progresul tehnic al uzinei

COMUNISTUL — OM AL FAPTEI, AL CONȘTIINȚEI ÎNAINTATE, REVOLUȚIONARE

Drumul către portretul eroului nostru a început oarecum invers. Nu de la om la faptă, ci de la faptă la om. Mai exact, înainte de a face cunoștință cu el, reporterul a primit de-a gata o suită de schițe posibile ale portretului acestuia. Care, în esență, aveau un conținut aproape identic. „Avem la Întreprinderea de autocamioane — spunea tovarășul Dumitru Calancea, prim-secretar al Comitetului municipal de partid Brașov — un tinăr comunist de toată isprava. Un om al noului. El a pus bazele roboticii în această întreprindere"... „Într-o unitate ca a noastră, cu peste 22 000 de oameni, e greu să-i cunoști pe toți. Pe tînărul despre care vă vorbesc — argumentează Constantin Rățoi, secretarul comitetului de partid din I.A. Brașov — am avut șansa să-l cunosc într-o împrejurare deosebită. Cînd a fost primit în partid. Toți cei care l-au caracterizat i-au apreciat marea pasiune pentru nou, ambiția de a realiza ce-și propune, spiritul său revoluționar de a lupta cu greul, capacitatea de a nu demobiliza, de a ieși din această luptă învingător"... „Lui îi datorăm — v-o spun fără nici o reținere, afirmă inginerul Aurel Luncan, șeful secției proiectare — începutul roboticii în întreprinderea noastră".

Cine este, prin urmare, omul despre care ni s-a vorbit astfel?

Datele sale biografice nu anunță nimic deosebit. Se numește **Vasile Enache**. Are 34 de ani și este inginer proiectant la marea întreprindere de autocamioane din Brașov. A terminat facultatea de mașini-unelte în 1976. N-a fost ceea ce se cheamă un premiant, o elită a studențimii universitare. N-a fost abonat numai la note de 9 și 10. În schimb și-a anunțat din această perioadă opțiunea pentru studiu temeinic făcut, vocația pentru munca de cercetare. S-a situat mereu printre autorii de lucrări, de teme de cercetare valoroase, care-i surprindeau nu o dată și pe profesori prin maturitatea gîndirii viitorului specialist.

Începutul carierei a debutat sub semnul șansei. A fost repartizat în secția de proiectare, atelierul mașini-agregate. De ce șansă? Simplu. Pentru că vocația lui pentru munca de cercetare-proiectare a fost descoperită de uzină din prima zi. N-au trebuit să treacă ani, cum se mai întîmplă, pînă să se ajungă la concluzia că acolo era locul potrivit pentru el. Dar și locul și-a descoperit la timp omul potrivit. Omul care a intrat în viitoarea tehnicii de vîrf nu prin abordarea unor probleme cunoscute, ci a unora aflate în față, chiar la nivel național: proiectarea de mașini-agregate cu comenzi numerice.

— N-a fost un risc prea mare să încredințați unui inginer atît de tînăr o misiune atît de grea?

— Și da, și nu — ne spune inginerul Aurel Luncan, om trecut de 50 de ani, cu o competență profesională și experiență ajunse la vîrsta maximei exprimări. Problemele tehnicii de vîrf se întemelează pe ultimele cunoștințe ale științei în domeniul respectiv. Cei care posedă „la zi" asemenea cunoștințe sînt tinerii. Cine începe cu ei cîștigă de trei ori bătălia. Odată, pentru că pornesc la drum cu o armă sigură — arma cunoașterii noului. A doua oară, pentru că își formează specialiști în domeniul respectiv pentru o lungă, foarte lungă perioadă de timp. A treia oară, pentru că tinerii au și capacitatea fizică și intelectuală de a lupta pentru afirmarea noului, de a-l descoperi în toate ascunzișurile, de a-l scoate la lumină. Astăzi, în condițiile în care noul se schimbă atît de repede încît ce a fost azi nou nu mai este și mîine, promovarea acestuia este, cu adevărat, o mare luptă. Toate aceste argumente s-au verificat din plin și în cazul tînărului inginer Vasile Enache.

Cum?

A doua șansă a tînărului inginer Vasile Enache a fost că a început bătălia cu noul într-o competiție națională de vîrf. Împreună cu alți ingineri, Aurel Luncan, Mihai Baltag, Vladimir Berculescu, a proiectat mașina cu comandă numerică de curbat țevi. O mașină cu o istorie mai lungă, anevoioasă, dar care a ieșit victorioasă la timp. Realizarea ei a fost abordată de acum 20 de ani și era, la acea dată, o premieră europeană. Chiar și acum se situează între primele abordări de acest fel. Proiectarea și executarea ei, în colaborare cu Institutul de proiectări pentru automatizări București, au însemnat nu numai o importantă izbîndă tehnică. Au însemnat deschiderea drumului spre robotică. Fără această experiență — în care studiul temeinic al problemelor de cibernetică și automatizări, efectuat de tînărul inginer Vasile Enache, s-a constituit într-o busolă sigură pentru munca întregului colectiv de specialiști — calea spre trecerea la realizarea de linii de producție robotizate ar fi fost, dacă nu inaccesibilă, mult îngreunată.

— Oamenii care mi-au vorbit despre dv., înainte de a vă cunoaște, vă socotesc, tovarășe inginer Enache, un fel de „întemeietor al roboticii" în Întreprinderea de autocamioane Brașov. Așa este?

— Știu eu ce vă spun. Poate vor să mă încurajeze. Poate că au dreptate. Cert este însă că modul în care abordează Raportul la Congresul al XIII-lea al partidului problemele trecerii în anii viitori la robotizarea producției nu ne-au găsit nepregătiți. În 1983, cînd proiectarea primului robot „Autobrav" — vă place numele? — era spre finalizare, conducerea întreprinderii a înființat o grupă de robotică, a cărei conducere mi-a fost încredințată mie. O grupă alcătuită din patru ingineri și trei tehnicieni, toți tineri, între 27 și 34 de ani. O grupă care, din punct de vedere politic, este un fel de celulă de partid. Fiindcă majoritatea sîntem comuniști și uteciști. Dar dincolo de această „fișă biografică", sîntem toți pasionați de robotică și vrem să nu dezmințim încrederea ce ni s-a acordat de a fi „pionieri" în acest domeniu de vîrf al tehnicii.

Rezultatele sînt cel mai bun răspuns. E drept, cu modestia ce-l caracterizează, tînărul comunist Vasile Enache a ocolit să ne vorbească despre ele. Au făcut-o însă alții. „Autobrav", primul robot realizat aici, este — ni s-a spus — și opera unui om, și a unui colectiv. Opera inginerului Vasile Enache care, în calitate de proiectant, deși s-a confruntat cu o serie de greutăți (dialogul între Institutul de proiectări și inginerul brașovean este prin el însuși edificator: „De ce să mai proiectați și voi un agregat pentru robotizarea sudurii, atît timp cît există o asemenea preocupare la „Automatica" București?". „Robotul de la „Automatica" nu ține seama de condițiile specifice mediului nostru de muncă!"), care i-au solicitat zile și nopți de studiu, de confruntarea experienței din alte țări, pînă a „zămislit" acest robot specific mediului din uzina brașoveană. Ca prolectare, „Autobrav" este acum gata. Calificativele specialiștilor — toate elogioase. E rîndul celor din alte unități, în special din domeniul automatizării, să-l ajute pe „Autobrav" ca în 1985 să devină „copilul minune" al uzinei. De aici începe opera colectivă de realizare a lui. Și cum și în aceste unități lucrează comuniști pentru care cauza noului este o cauză de conștiință — iar robotizarea este una din cele mai noi cauze ale luptei pentru nou — tînărul comunist Vasile Enache și colegii săi își continuă cu încredere, cum spun ei, „bătălia pentru robotizarea producției". Una după alta, teme de proiectare dintre cele mai îndrăznețe sînt abordate. Pînă acum au fost finalizate temele privind robotul pentru manipularea bielei la reforjarea pe valțuri, robotul pentru încărcarea automată a strungurilor frontale cu volanți, robotul pentru automatizarea mașinilor de frezat pentru roți dințate ș.a. Pe planșetă se află și proiecte privind linii complete de robotizare.

— Dacă firme de tradiție susțin că trebuie cel puțin cinci ani pentru implementarea unui robot — ne spune tînărul comunist Vasile Enache — documentele Congresului al XIII-lea al partidului ne obligă, spre a ne încadra în prevederile lor, să depășim cu mult un asemenea ritm. În ce ne privește, ca proiectare și execuție, sîntem pregătiți să scurtăm acest termen la minimum doi ani. Avem orientări clare, avem un program de prioritățî clar — sectoarele calde în primul rînd. Încadrarea în acest ritm depinde acum într-o măsură hotărîtoare de furnizorii de echipamente pentru automatizări. Dacă pasul nostru se va sincroniza cu al lor — așa cum cer documentele Congresului al XIII-lea al partidului — ofensiva roboticii se va afla în plină desfășurare în uzina noastră. Și nu numai în uzina noastră.

„Opinia unui tînăr comunist care, la 34 de ani, este socotit aici un „întemeietor al roboticii". Opinie care îndeamnă la reflecție și fapte și pe alții. Pe toți cei care se află de pe acum în prima linie a luptei pentru introducerea progresului tehnic.

Constantin PRIESCU

Producții mari de fructe, prin îngrijirea exemplară a livezilor

La I.A.S. Zalău – Sălaj

În toamna anului 1984, la I.A.S. Zalău s-au realizat cele mai mari producții din istoria acestei unități. Față de 9 800 tone, cît era prevăzut în plan, au fost realizate 14 250 tone de fructe, ponderea absolută fiind deținută de merele din diverse soiuri. Cele mai bune rezultate au fost înregistrate la cunoscutele ferme pomicole din Șimleu Silvaniei: „Livada", „Silvania" și „Mera". Iată de ce am considerat oportun ca șefii celor trei ferme să împărtășească din experiența lor, cu atît mai mult cu cît, an de an, acestea realizează producții foarte bune și stabile.

Ing. Perecz Mihai, șeful fermei nr. 16 „Livada": „Deținem o suprafață de 166 hectare plantate cu pomi, specia de bază fiind mărul. În anul 1984, față de 3 123 tone planificate, am realizat 4 800 tone. Prin valorificarea producției am obținut venituri în valoare de 19 milioane lei, față de 8 600 000 planificate, beneficiile depășind 11 milioane lei. Explicațiile acestor rezultate sînt mai multe. Bine pregătiți încă din anul precedent, pomii s-au prezentat mereu într-o perfectă stare fitosanitară, fiind bine încărcați cu muguri de rod. S-a asigurat astfel un echilibru optim între procesele de creștere și de fructificare. Aceasta a permis ca, odată cu executarea tăierilor de rărire și fructificare, să lăsăm o încărcătură de muguri de rod cu 20—30 la sută mai mare față de normal. Pentru susținerea acestui potențial am acționat în trei direcții principale: fertilizarea solului, întreținerea exemplară și aplicarea la timp a tratamentelor la pomi. Cît privește fertilizarea cu îngrășăminte naturale, tot la al treilea an aplicăm la un hectar 50—60 tone îngrășăminte organice. Bunăoară, în primăvara lui 1984 s-au fertilizat cu gunoi de grajd 50 de hectare. Această fertilizare a fost completată cu îngrășăminte chimice: 200 kg potasice, 120 kg fosfatice și 150 kg azotoase pe hectar — exprimate în substanță activă. Terenul dintre pomi se menține ca ogor negru, aceasta se realizează printr-o arătură și 3—4 discuirі pe intervalul dintre rînduri și prin 1—2 erbicidări pe rîndul cu pomi. În vederea combaterii bolilor și dăunătorilor am executat 12 tratamente fitosanitare complexe. Este și explicația faptului că toate merele au fost de foarte bună calitate, 53 la sută din producție livrînd-o la calitatea extra și 32 la sută la calitatea I. Prin urmare, n-am făcut „minuni", ci, pur și simplu, am respectat întocmai tehnologia de cultură, s-a lucrat cu seriozitate și răspundere".

Ing. Ioan Gozman, șeful fermei nr. 12 „Silvania": „Și în anii precedenți s-au obținut peste 23 tone mere la hectar la livada clasică, iar în 1984 s-a ajuns la 25 414 kg la hectar. Drept urmare, față de 1 210 tone plan de pe cele 72 hectare ale fermei s-au recoltat în toamna lui 1984 nu mai puțin de 1 900 tone. Eu consider că aceste realizări se datorează, între altele, faptului că la lucrările de înființare a livezii au fost respectate prevederile proiectului pentru toate fazele: desfundare, terasare, drenare, alimentare cu apă, parcelare, plantare etc. Prinderea după plantare a fost de 98 la sută. Prin tăieri și întreținere corecte pînă la intrarea pe rod s-a asigurat o dezvoltare corespunzătoare a pomilor. Acum respectăm întocmai prevederile cuprinse în tehnologii. Amintesc doar că arătura de toamnă s-a efectuat la timp și de calitate bună, lucrările de tăiere au fost executate diferențiat, pe soiuri, de către aceiași muncitori, fiecare cunoscîndu-și foarte bine parcelele. Ploile numeroase din iunie-iulie au favorizat infecția cu rapăn, motiv pentru care, prin combinarea celor mai eficiente substanțe, a trebuit să efectuăm stropiri la 2—3 zile, în cîte două reprize consecutiv".

Ing. Gheorghe Rață, șeful fermei nr. 11 „Mera": „În loc de 3 100 tone fructe, cît prevedea planul, am realizat 4 250 tone, cu o medie de 19 150 kg la hectar. Faptul că producțiile obținute în ferma „Mera" nu se ridică la nivelul celorlalte două se explică și prin aceea că o parte din livadă se află în declin, ea urmînd a fi modernizată. Accentul l-am pus mai ales pe calitatea lucrărilor pe tot parcursul anului, încadrarea lor în perioada optimă. Bunăoară, tăierile le-am început în toamna lui 1983 și le-am încheiat la 22 martie anul acesta. În afara fertilizărilor obișnuite, aș dori să menționez că în primăvara lui 1984 am administrat în mustul zăpezii cîte 60 kg îngrășăminte cu azot în substanță activă la hectar. Toate lucrările s-au făcut diferențiat, pe sistemele de plantație — clasic și intensiv. Nici o stropire nu s-a efectuat fără microprobe. În tot cursul anului am reușit să menținem un sistem foliar sănătos, exceptînd a doua jumătate a lunii septembrie, cînd păianjenul brun a atacat soiul delicios. Dacă dispuneam de substanțele necesare, nici acest lucru nu se întîmpla, producția putînd fi și mai bună".

De reținut că cei trei performeri au subliniat ca o caracteristică a activității desfășurate în ferme răspunderea de care a dat dovadă colectivul de muncitori de aici, care își ridică necontenit nivelul pregătirii profesionale. Pe acest temei ei s-au angajat ca în anul care vine să-și depășească propriile recorduri.

Eugen TEGLAȘ
corespondentul „Scînteii"

Împliniri și perspective la cumpăna dintre ani

În ziarul de azi continuăm ancheta „Scînteii" realizată cu sprijinul unor oameni ai muncii care ne-au vorbit despre împlinirile din acest an și proiectele de viitor. Inserăm în coloanele ziarului gîndurile rostite de oameni ai muncii de la Întreprinderea de confecții Dorohoi, Întreprinderea de utilaj Alba Iulia și Întreprinderea metalurgică „Republica" din Reghin, care au răspuns la întrebările redacției:

1. CU CE BILANȚ ÎNCHEIAȚI ANUL 1984?
2. CARE ESTE CEA MAI ÎNSEMNATĂ REALIZARE PE PLAN PROFESIONAL ȘI PERSONAL?
3. CE VĂ PROPUNEȚI SĂ REALIZAȚI ÎN MOD DEOSEBIT ÎN ANUL 1985?

Competiția fruntașilor rămîne deschisă

1 Indicatorii de plan pe acest an au fost îndepliniți cu 53 de zile mai devreme, adică în ziua de 8 noiembrie. Folosind un termen sportiv, aș spune că este cel mai bun „timp" din întreaga noastră activitate. Un rol hotărîtor în obținerea acestui rezultat l-a avut faptul că producția anului 1984 a fost pregătită temeinic, pînă la cel mai mic amănunt. În cinstea marilor evenimente politice ale anului — aniversarea gloriosului jubileu de la 23 August și Congresul al XIII-lea al partidului — am asigurat din timp toate condițiile necesare, respectiv materiile prime, piesele de schimb și forța de muncă, astfel că ziua de 3 ianuarie a însemnat o adevărată zi record în producție. Am intrat apoi în întrecere cu harnicul colectiv al Întreprinderii de confecții din Scornicești, cu care „am împărțit" locurile 1 sau 2 în cele mai multe dintre lunile anului. Nu cunoaștem, deocamdată, care dintre noi va încheia anul pe primul loc. Știm însă că din această întrecere au cîștigat beneficiarii confecțiilor produse de cele două întreprinderi.

2 Remarc în primul rînd faptul că am reușit să realizăm și să livrăm suplimentar produse în valoare de aproape 60 milioane lei. O mare parte dintre acestea, aproape o treime, au fost livrate la export. Acest fapt s-a răsfrînt pozitiv asupra veniturilor realizate de personalul nostru muncitor, activitatea în acord global favorizîndu-i pe cei harnici, care sînt și cei mai mulți, să primească retribuții suplimentare de pînă la 650—700 lei lunar.

3 În anul 1985 urmează ca producția-marfă industrială să crească cu circa 30 la sută. Cea mai mare parte din acest spor se va realiza pe seama creșterii productivității muncii. De aceea, am luat toate măsurile pentru pregătirea temeinică a fabricației fiecărui sortiment. De asemenea, o atenție prioritară am acordat aprovizionării ritmice cu materii prime și materiale. Preocuparea noastră de bază rămîne, în continuare, găsirea celor mai eficiente soluții tehnice și organizatorice care să ne situeze și în anul 1985 printre fruntași.

Ing. Maria SIMINICIUC
directorul Întreprinderii de confecții din Dorohoi

Un drum ascendent al competenței profesionale

1 Realizările obținute de colectivul nostru în acest an confirmă drumul ascendent pe care l-am parcurs în actualul cincinal. Un drum al muncii, creșterii competenței și măiestriei profesionale, al eficienței. Dovezile? Planul la producția-marfă a fost depășit cu peste 18 milioane lei. Aș menționa că acest spor s-a obținut în întregime pe seama creșterii productivității muncii. Și încă o precizare: producția fizică este realizată la toate sortimentele, cu o depășire de 31 tone la utilaje pentru industria materialelor de construcții, 71 tone utilaje pentru industria prelucrării lemnului și 1,4 milioane lei la piese de schimb. Permanent, în atenția noastră au stat promovarea progresului tehnic, inovirea și modernizarea producției. Ca atare, în anul 1984, ponderea produselor noi și modernizate a reprezentat 48 la sută din volumul total al producției.

2 Este dificil de ales cea mai reprezentativă realizare a colectivului. O privire retrospectivă ne totuși în prim plan cîteva din succesele profesionale înregistrate de colectivul nostru. Am în vedere unele noutăți tehnice. Dintre ele aș aminti mașina de decusat sămînță de trifoliene — utilaj complex, intens solicitat de agricultură — încărcătorul pentru cereale boabe, strungul pentru lemn SL-1200, mașina de dozat material mărunt, tiparul pentru tuburi din ciment precomprimat, cu diametru de 2 000 mm, destinat lucrărilor de irigații și edilitar gospodărești. Ca maistru care coordonez activitatea colectivului de tehnică nouă, aceste realizări reprezintă și pentru mine un prilej de satisfacție, în fiecare realizare fiind inglobată și contribuția proprie.

3 De 10 zile lucrăm în contul anului 1985. Deci ne-am pregătit bine pentru ca ultimul an al actualului cincinal să fie anul unui important salt calitativ în activitatea întreprinderii. Întreaga producție a lui 1985 a fost contractată cu beneficiarii și, în mare parte, au fost întocmite și programele de fabricație. Colectivul nostru a declarat anul 1985 anul afirmării profesionale. Iată cîteva repere ale acestui angajament colectiv: asimilarea unei întregi game de utilaje destinate dezvoltării industriei mici, realizarea încărcătorului frontal articulat cu tracțiune dublă și cu o capacitate sporită. Putem spune de pe acum că... semne bune anul are.

Petru NĂSUI
maistru,
președintele consiliului oamenilor muncii de la Întreprinderea de utilaj Alba Iulia

Proiectele de viitor sînt gata de a deveni fapte

1 Produsele fabricate de noi — subansamble și piese pentru camioane și remorci, piese turnate din fontă și oțel, accesorii auto — sînt deosebit de solicitate de unitățile din industria de autovehicule și tractoare. Conștienți de acest lucru, în cursul acestui an, întregul nostru colectiv a depus eforturi stăruitoare pentru îndeplinirea lună de lună a planului la producția fizică. Eforturile fiecăruia în parte și ale tuturor la un loc se regăsesc în faptul că unitatea noastră a realizat planul la producția-marfă industrială cu 30 de zile înainte de termen. Această întrecere cu noi înșine ne-a permis să încheiem cel de-al 4-lea an al actualului cincinal cu realizarea unei producții suplimentare în valoare de 58 milioane lei. Acest succes a avut drept suport principal creșterea cu peste 30 la sută a productivității muncii și, nu în ultimul rînd, înnoirea și modernizarea producției, aproape 50 la sută din produse fiind noi sau modernizate.

2 Bineînțeles, cea mai mare satisfacție a mea, ca dealtfel a întregului colectiv al secției de accesorii auto, unde îmi desfășor activitatea, este faptul că oamenii muncii români și maghiari din secția noastră au contribuit cu peste 70 la sută la realizarea sporului de producție obținut pe ansamblul întreprinderii.

3 Gîndurile, proiectele pentru 1985 sînt în mare parte pe drumul de a fi transformate în fapte. Cînd spun acest lucru am în vedere faptul că, față de alți ani, luna decembrie ne-a găsit în situația de a lucra efectiv în ritmul stabilit pentru 1985 — an hotărîtor pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor actualului cincinal. Am realizat acest lucru prin pregătirea temeinică a producției. Două exemple mi se par a fi edificatoare în acest sens. La secția sculărie se află în execuție toate S.D.V.-urile necesare producției anului 1985. Pentru mărirea capacității de producție la nivelul planului pe care trebuie să-l realizăm anul viitor, la secția mecanică R-2 au fost reorganizate atelierele de prelucrare, fiind amenajate linii de prelucrare speciale. Sînt motive care ne fac să așteptăm cu mare încredere anul 1985, în care dorim din toată inima să rediităm succesele acestui an.

Ioan FIEST
tehnician,
șeful secției accesorii auto de la Întreprinderea metalurgică „Republica" din Reghin

Și iarna, conductele de irigații trebuie livrate ritmic șantierelor

Chiar și pe gerul și viscolul din aceste zile de iarnă, într-un sector al agriculturii, cel de hidroameliorații, munca nu încetează nici o clipă. Cel mai mare volum de lucrări se execută în sistemele de irigații. Da, eforturile ce se fac acum iarna pe ger și vînt sînt de natură să asigure la vară apa necesară plantelor pe vreme de arșiță. Numai că, în unele cazuri, lucrătorii de pe șantierele de irigații nu pot să acționeze în ritmul stabilit. De ce? Le lipsesc unele materiale, între care conductele crecază cele mai mari greutăți.

Referitor la acest ultim aspect — neasigurarea conductelor — inginerul Vlad Galin, directorul I.E.E.L.I.F. Giurgiu, ne spune: „Față de 650 km de conducte de azbociment, cît era prevăzut în documentație pentru acest an, s-au repartizat 215,1 km, din care am primit numai 127,8 km. În asemenea situație, lucrările nu pot avansa în ritmul stabilit". Situații similare ni s-au semnalat și de pe alte șantiere de irigații. În județul Brăila, de exemplu, lucrările la noile amenajări pe cele peste 21 000 hectare din bazinul hidrografic Călmățui și Lunca Buzăului, ce urmează a fi irigate în anul viitor, sînt avansate. Pentru jumătate din această suprafață, stațiile de pompare și punere sub presiune, canalele sînt gata, iar pentru cealaltă jumătate sînt realizate în proporție de peste 90 la sută, existînd condiții ca aceste lucrări să fie încheiate la termenul prevăzut: 30 martie 1985. Rămîneri în urmă se înregistrează însă la rețeaua de conducte, unde, din cauză că lipsesc tuburile pentru 12 000 hectare, montarea s-a făcut numai pe jumătate din suprafața prevăzută.

De ce nu se asigură conductele necesare șantierelor de amenajări pentru irigații? La această întrebare ne răspunde tovarășul Vasile Berbeci de la Direcția generală economică de îmbunătățiri funciare și construcții pentru agricultură din Ministerul Agriculturii: „Restanțele pe acest an la cele două sortimente de tuburi — „premo" și „azbociment" — reprezintă 460 km față de repartiție. Necorelări mari apar însă între cantitățile de tuburi necesare pentru suprafețele respective potrivit proiectelor de execuție — 8 440 km — și cît s-a livrat efectiv — 5 460 km. Lipsind 2 980 km de tuburi, au rămas neterminate amenajările pe suprafețe importante". Care este soluția? — întrebăm. „Una singură. Unitățile furnizoare din Călărași, Craiova, Deva, Doaga, Progresul-București, Roman, Turda, Suceava, Bicaz, Medgidia, Tg. Jiu și Fieni să ne asigure întreg necesarul de conducte, cu prioritate pentru sistemele de irigații care vor intra în funcțiune în primăvară. Aici se impune o precizare: conductele să fie livrate ritmic și în ordinea montajului, nu ca în acest an, cînd o bună parte au ajuns pe șantiere în ultimul trimestru".

Este un apel care trebuie să aibă ecou la forul tutelar al unităților citate: Ministerul Industrializării Lemnului și Materialelor de Construcții. O fi afară ger și vînt, dar trebuie să ne gîndim la arșița din timpul verii, cînd setea de apă a plantelor nu poate fi potolită cu vorbe.

Lucian CIUBOTARU

Dezvoltarea bazei energetice și de materii prime

(Urmare din pag. I)

tracție și preparare a substanțelor minerale, pentru accentuarea valorificării potențialului de rezerve, inclusiv a celor situate la mare adîncime sau cu conținuturi utile sărace.

De asemenea, cercetarea științifică este chemată să-și aducă contribuția la valorificarea surselor noi de energie, combustibili și carburanți sintetici, precum și a tuturor categoriilor de resurse energetice recuperabile rezultate din procesele de producție și consum. Prin urmare este necesar să se realizeze echipamente și materiale specifice programelor de valorificare a noilor surse de energie și a resurselor de energie recuperabile și refolosibile. **Oamenii de știință, specialiștii din cercetare și producție au, așadar, un cîmp larg de acțiune, o mare răspundere pentru asigurarea cu soluții de înalt nivel tehnic a procesului de dezvoltare a bazei energetice și de materii prime a țării.**

Folosirea intensivă, cu indici superiori a mijloacelor tehnice din dotare

reprezintă una din căile cele mai însemnate pentru creșterea producției de cărbune, țiței, minereuri, energie electrică. După cum se știe în ultimii ani s-au făcut eforturi materiale și financiare cu adevărat uriașe pentru dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale din industria extractivă și energetică. Faptul că, în 1985, cea mai mare parte din producția planificată de țiței, cărbune și energie electrică urmează să se realizeze cu capacitățile aflate în funcțiune, evidențiază importanța exploatării în cele mai bune condiții, cu eficiență superioară a mijloacelor tehnice existente.

În toate unitățile din industria extractivă există utilaje și instalații de mare randament și complexitate tehnică, a crescut gradul de mecanizare a operațiilor, munca oamenilor a devenit mai ușoară din punct de vedere al efortului fizic. Desigur, în aceste condiții este necesar un nivel mai ridicat de cunoștințe profesionale, se cere un efort mai susținut pentru buna organizare a muncii, astfel încît zi de zi, oră de oră, toate utilajele și instalațiile să funcționeze la nivelul maxim al parametrilor. Subliniem această cerință de o deosebită importanță deoarece atît în minerit, cît și în unitățile de extracție a țițeiului, în acest an s-au înregistrat mii de ore de întreruperi accidentale ale utilajelor, care au avut repercusiuni asupra nivelului producției fizice la cărbune și la petrol. O atenție deosebită trebuie acordată funcționării la capacitatea nominală a centralelor pe bază de cărbune, unde deficiențele în exploatare au determinat neajunsuri serioase în asigurarea producției de energie electrică în perioadele de vîrf de consum.

Iată de ce **consiliile de conducere ale Ministerului Energiei Electrice, Ministerului Minelor și Ministerului Petrolului, consiliile oamenilor muncii din întreprinderile subordonate trebuie să acționeze cu maximă răspundere pentru aplicarea programelor stabilite, să ia toate măsurile necesare pentru funcționarea continuă, fără întrerupere, a utilajelor de mare complexitate din dotare, pentru respectarea disciplinei tehnologice, întărirea ordinii și disciplinei la fiecare loc de muncă.**

Noile capacități de producție — în funcțiune la termenele stabilite!

În multe zone ale țării se află în curs de execuție o serie de ample lucrări menite să asigure sporirea producției de cărbune, minereuri, țiței, energie electrică. Hidrocentrala Porțile de Fier II, hidrocentralele din Munții Retezat, Combinatul de valorificare a cuprului Roșia Poeni, cel pentru valorificarea sulfului din Munții Călimani, noile cariere de cărbuni din Oltenia, șantierele pentru valorificarea zăcămintelor de țiței de la mare adîncime și din platforma continentală a Mării Negre — iată cîteva din locurile unde urmează să se finalizeze în anul viitor noi capacități de producție, care vor contribui la lărgirea bazei energetice și de materii prime a țării. Este semnificativ faptul că, în 1985, conform prevederilor din Legea planului național unic de dezvoltare economico-socială a României, **fondurile de investiții sînt orientate în principal tocmai în direcția sporirii bazei energetice și de materii prime.** Unitățile specializate de proiectări și de construcții au prin urmare sarcini deosebit de mobilizatoare, cu implicații directe în asigurarea bazei energetice și de materii prime a țării. Iată de ce se impune ca, **pe fiecare șantier, toți factorii cu răspunderi în domeniul investițiilor** — proiectanți, constructori, montori, furnizori de utilaje, beneficiari — **să acționeze în strînsă colaborare pentru soluționarea operativă a tuturor problemelor de care depind intrarea în funcțiune la termenele stabilite sau chiar mai devreme a noilor obiective, atingerea parametrilor proiectați într-un timp cît mai scurt.**

Maximă preocupare pentru utilizarea rațională, gospodărească a resurselor materiale și energetice.

În etapa actuală, cînd factorii calitativi, de eficiență, au un rol preponderent în ansamblul mecanismului dezvoltării economiei naționale, reducerea mai accentuată a consumurilor materiale și energetice constituie un obiectiv de excepțională însemnătate pentru toate colectivele din întreprinderi. Dispunem în acest domeniu de un program de largă perspectivă, iar sarcinile pe 1985 sînt deosebit de mobilizatoare. Îndeplinirea lor exemplară impune ample și susținute eforturi pentru înnoirea și modernizarea tehnologiilor de fabricație, întronarea unui spirit riguros de ordine și disciplină în îndeplinirea prevederilor privind gospodărirea materiilor prime, materialelor și resurselor energetice.

Rațiunile obiective care stau la baza exigențelor mereu sporite puse de conducerea partidului în acest domeniu sînt evidente. A realiza integral producția fizică planificată, în condițiile reducerii cît mai substanțiale a consumurilor materiale și energetice, înseamnă a asigura noi posibilități de satisfacere pe un plan superior a cerințelor economiei naționale, aflată într-un proces continuu de dezvoltare și modernizare.

În cadrul acțiunilor privind lărgirea bazei proprii de resurse energetice și de materii prime se includ și cele care vizează **accentuarea recuperării și refolosirii resurselor materiale și de energie.** Însemnătatea deosebită a recuperării și valorificării materialelor refolosibile trebuie privită și sub aspectul economiilor „în lanț" pe care le determină. Bunăoară, pentru fabricarea unei tone de aluminiu din deșeuri se consumă numai 5 la sută din cantitatea de energie necesară pentru obținerea unei tone de aluminiu pornind de la materii prime noi. Asemănător stau lucrurile și în cazul recuperării și valorificării fierului vechi, cuprului, hîrtiei.

Planul pe 1985 deschide noi perspective în domeniul extinderii bazei proprii de materii prime și energetice. Îndeplinirea exemplară a prevederilor în acest domeniu asigură condițiile materiale necesare progresului susținut al economiei naționale, creșterii nivelului de trai al întregului popor.

30 DECEMBRIE

ROMÂNIA DE AZI, ROMÂNIA DE MÎINE

A fi contemporan cu timpul viitor

„Aici, noi programăm viitorul".

Este o replică pe care am notat-o sub cupola sălii Congresului al XIII-lea al partidului. Tocmai pentru cantitatea mare de adevăr pe care o exprimă, pentru deosebita ei semnificație.

Trăim într-o lume în care prognozele pe termen lung devin din ce în ce mai mult o aventură. Nenumărate convulsii sociale și economice schimbă opțiunile de la o zi la alta, redimensionează de la o zi la alta strategia producției și a pieței, scara planetară de valori. Viitorul, în aceste condiții, e un... pod mult prea îndepărtat, prezentul e cel care presează, cere soluții, ieșirea din impas.

Raportată la această realitate a lumii contemporane, politica Partidului Comunist Român — de largi orizonturi deschise dezvoltării pînă spre pragurile anilor 2000 — politica promovată cu consecvență și clarviziune la Congresul al XIII-lea — trece cu succes încă unul din severele examene ale istoriei. A acționa în numele viitorului este în prezentul fierbinte pe care-l trăim cuvîntul de ordine lansat cu patos revoluționar de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Cum sîntem pregătiți pentru „șocul" anilor ce vin, cum acționăm pentru a-i apropia, cum se săvîrșește și desăvîrșește această operă complexă nu numai pe harta patriei, ci și în conștiințe? — iată întrebările cu care am început investigația, pe această pasionantă temă, într-un mare colectiv muncitoresc — **Combinatul siderurgic de la Galați.**

Loc unde viitorul **se programează** și, deopotrivă, **se înfăptuiește.**

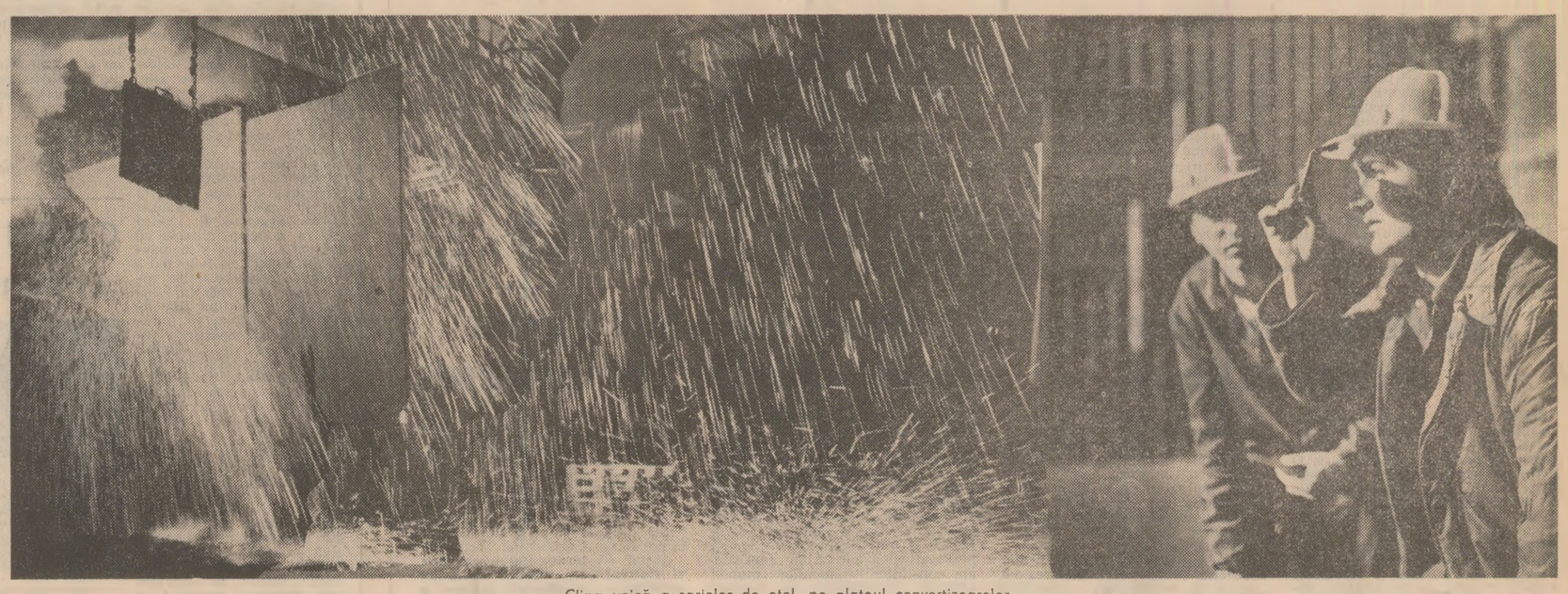

Clipa unică a șarjelor de oțel, pe platoul convertizoarelor

Oțelarii forțează porțile timpului

Acum, cînd apar aceste rînduri, comunistul **Mihai Țimpău** este pregătit sufletește pentru ieșirea la pensie. Ultima dată l-am găsit pe platforma Oțelăriei nr. 1 a Combinatului siderurgic din Galați, lîngă melanjor. Melanjorul? O uriașă „căldare" în care, la răstimpuri, fac haltă cîte 1 500 tone de fontă clocotindă, înainte de a intra în convertizoare, pentru a deveni oțel. Temperaturile înalte nu dau, de regulă, unor asemenea „vase" — făurite de constructorii de mașini de la „Progresul" Brăila ori „23 August" București — o speranță de viață mai mare de 8—9 ani. Oțelari vrednici ca Mihai Țimpău au ocrotit, au îngrijit și iată, melanjorul de la Oțelăria nr. 1 a ajuns la vremea pensiei, după 15 ani... După ce au trecut prin el peste 20 de milioane tone de fontă...

— Așadar, vor fi două ieșiri la pensie aici: a dv. și a acestui utilaj care și-a făcut și el din plin datoria.

La convertizorul alăturat începe elaborarea unei noi șarje. Reflexe puternice luminează trăsăturile aspre de pe chipul lui Mihai Țimpău.

— Nu. Va fi o singură ieșire la pensie. A mea. Melanjorul merge mai departe.

Cum „va merge mai departe", aveam s-o aflu mai tîrziu: sudorii îl vor tăia în bucăți, alții îl vor sorta cu grijă și, cum 15 ani a fost gazdă bună a metalului încins, va intra tot în cuptoare, în circuitul fără de sfîrșit al metalului.

Fiecare epocă istorică și-a construit viitorul cu uneltele ei. Epoca noastră îl accelerează cu mijloacele sale. Mai mult: instrumentele pe care le are în zestre sînt obligate să rămînă la datorie cît mai mult, să lucreze „peste stagiu" pentru timpul care vine, pentru înfăptuirea îndrăznețelor proiecte cristalizate la Congresul al XIII-lea al partidului. Argumente în această ordine de idei, tot de aici, din oțelăriile gălățene:

Recordul mondial al funcționării convertizoarelor, pe tipul de zidărie folosit la Galați, nu trece, în genere, de 600 de șarje. Ei bine: convertizorul III din Oțelăria nr. 1 a stabilit performanța de 856 șarje. Performanță care a trăit puțin, deoarece a fost doborîtă de convertizorul II, cu cele 954 de șarje ale sale. Dar nici vîrful atins de acesta nu a avut alt destin, pentru că, cu cele 1 016 șarje pe campanie, convertizorul I s-a instalat cu autoritate în frunte. Cine a „pietruit" drumul pînă la aceste vîrfuri? Exprimat simplu, direct — vrednicia și munca oțelarilor, profesionalitatea lor. Sau, ca să preluăm expresia auzită pe platforma convertizoarelor, asta a cerut „muncă multă, iar meserie și mai multă".

Dar soarta recordurilor este aceea de a fi... doborîte. În împrejurarea evocată se mai poate vorbi și despre altceva. Orice asemenea performanță atinsă forțează porțile viitorului. Prin gîndirea și fapta cutezătoare, autorii lor semnează de pe acum pe coloana de înfăptuiri a anilor ce vin. Prezentul nu-i decît rampa de lansare spre trepte mai înalte pe care mereu și mereu ni le propunem. Iar strădania de a obliga mijloacele prezentului să lucreze cît mai mult pentru grăbirea timpului de mari împliniri din fața noastră, așa cum se înfățișează el în Directivele Congresului al XIII-lea al partidului, este totodată o datorie morală a omului epocii noastre. O datorie de conștiință izvorîtă din conștiința înaltă de a pune în mișcare toate resursele societății — materiale și umane — pentru accelerarea uriașelor transformări revoluționare ale patriei socialiste. Judecată din acest unghi, remarca oțelarului Mihai Țimpău, potrivit căreia un utilaj sau altul „merge mai departe", nu-i lăsat niciodată să iasă la pensie, cuprinde în marginile ei o optică răspîndită la scară națională privind dezvoltarea progresului continuu al țării, implicarea cu acțiunea concretă și conștiința în acest proces al dezvoltării dialectice.

400 de bătălii cîștigate

Începem o discuție despre noile mărci de oțeluri lîngă convertizorul care tocmai elaborase o nouă șarjă. O continuăm pe îndelete într-o încăpere mai liniștită. Interlocutor: inginerul **Ilie Stoica**, directorul Uzinei oțelărie-refractare a combinatului.

— Chiar ieri am scos o primă șarjă dintr-un nou oțel cu caracteristici superioare. Evenimentul însă s-a produs la oțelăria electrică.

— De ce, **însă?**

— Pentru că timpul ne presează. În cuptoarele electrice, elaborezi o șarjă de 60 tone la 6—8 ore. Cerințele prezente și viitoare ale economiei noastre sînt atît de mari încît trebuie neapărat să trecem pe convertizor. Aici, într-o oră putem elabora 180 tone de oțel...

— Și trecerea asta e împiedicată de ceva?

— În toată lumea, oțelul de calitate se produce, de regulă, în cuptoare electrice. E o tehnologie mai bine stăpînită. Puțini se aventurează să realizeze mărci superioare în convertizoare...

— Aici s-a încercat?

— S-a încercat și s-a reușit. S-a încercat sub **presiunea timpului.** Și cu hotărîrea-flacără de a reuși. Mai bine de 60 de zile au durat pregătirile, testările, lucrul luat mereu și mereu de la capăt pentru cele 60 de minute ale șarjei cu calificativul: **omologat.** Primele elaborări păreau a da cîștig de cauză: se realiza compoziția chimică. Controlul ultrason scotea însă la iveală, la laminarea tablei groase mai ales, o lipsă de omogenizare în masa oțelului. Întrebări esențiale pentru inginerii Viorel Munteanu, Ion Badea ori maistrul Gheorghe Miron. Întrebări esențiale pentru oțelarii Gheorghe Ivanov, Gheorghe Baranga.

— Cum s-a ajuns la răspuns?

— Din aproape în aproape. Punînd în valoare, mai ales, experiența oamenilor care fac oțel.

Ce spunea această experiență? Că, la convertizor, timpul de pregătire și elaborare a șarjei este de 6—7 ori mai mic decît la cuptorul electric. Că în aceste condiții se cer măsuri speciale pentru a respecta compoziția chimică a metalului, temperaturile intermediare pe toată durata pregătirii.

— Deci numai condiții ce țin **de tehnologie?**

— Ba țin numai **de om,** ne contrazice inginerul Ilie Stoica. Omul este acela care creează o tehnologie, o adaptează și perfecționează, caută mereu soluții. Aici, la noi, sînt mai mult ca oriunde valabile cuvintele: ai obosit să cauți soluții, ai ruginit în meserie.

Noua marcă de oțel — cerută de construcțiile prezentului, pentru viitor — n-a prea dat nimănui șansa ruginirii la gura convertizoarelor. Dimpotrivă. Un exemplu doar în această ordine de idei: eliminarea fosforului din baia metalică presupune, obligatoriu, temperatură joasă. Dar prelucrarea mai departe a oțelului, pentru omogenizare și puritate, cere temperaturi înalte. Cum să impaci „și capra, și varza?" În cuptorul electric e mai simplu: evacuezi zgura. La convertizor, lucrul acesta nu-i la îndemînă. Nici literatura de specialitate nu pomenește nimic de așa ceva. Poate fi un motiv de încrucișat brațele? Poate. Nu însă și pentru oamenii care și-au legat definitiv viața de oțel. Nu însă și pentru oamenii în conștiința cărora au trezit un puternic ecou cuvintele rostite la Congres de tovarășul Nicolae Ceaușescu: **„De rezultatele acestei mărețe epoci revoluționare vor beneficia toți cetățenii de azi ai României socialiste, ca și urmașii lor, toți cei ce se vor naște, vor trăi și vor munci în societatea comunistă românească."**

Asemenea oameni, timp de 60 de zile — pentru unii și tot atîtea nopți! — au încercat și au reușit.

— A cîta marcă de oțel creată de siderurgia gălățeană era?

— Exact, exact, nu pot spune. Știu doar că s-au făurit aici în total circa 400 noi mărci de oțeluri. Și pentru fiecare s-a dus cîte o asemenea bătălie...

400 de bătălii.

Cîștigate cu inteligență, îndrăzneală, sudoare.

Bătălii pentru bțelul românesc necesar platformelor de foraj marin. Pentru tabla „Daciei" ori a „Oltcit"-ului, pentru tabla necesară echipamentelor centralelor nuclearo-electrice, industriei electrotehnice...

400 de bătălii...

Unii, cu mai mare tradiție în oțeluri, au întrebat... calculatoarele dacă siderurgia românească este în stare să atingă asemenea performanțe. Și dacă creatorii noilor mărci de oțeluri n-ar fi avut altceva de făcut și s-ar fi luat după fel de fel de prezeri...

400 de bătălii cîștigate...

Mai departe, în cel de-al optulea cincinal, ale cărui linii de forță au fost aprobate de Congresul al XIII-lea al partidului, se vor purta noi și noi bătălii pentru înfăptuirea celei de-a doua revoluții industriale, care ne va face, într-o măsură și mai mare, contemporani cu viitorul.

Emoționanta ștafetă a solidarității muncitorești

Reporterul merge pe fluxul conștiinței muncitorești paralel cu drumul oțelului. Și astfel, poposește în laminorul de benzi la rece. Loc unde, în urmă cu puțină vreme, fabricarea tablei pentru autoturismul „Dacia" era o chestiune de... viitor. Inginerul Dănuț Istrati, subinginerii Marin Perianu și Mircea Pesceanu (ultimul a pornit-o de aici, de la pupitrul liniei de laminare) au trăit etapă cu etapă strădania tablei pentru „Dacia". Experiență adăugată la palmaresul laminorului, al profesiei celor de aici. Dacă-i întrebi pe acești oameni: „Ce anume întreținea dorința, hotărîrea reușitei?" îți răspund aproape cu aceleași cuvinte: „Toate programele dezvoltării noastre sînt legate de oțel. Zeci și zeci de întreprinderi sînt la mîna noastră. Adică, își fac datoria dacă noi ne-o facem, dacă noi ne onorăm întocmai contractele către ele".

Să numim acest mod de a privi răspunderile pentru prezent și viitor **ștafeta nevăzută a conștiinței, a solidarității muncitorești?** De ce nu! Aici, în laminorul de benzi la rece, se făurește întreaga tablă pentru „Dacia". Perioada de pionierat, cu tatonări, reușite, eșecuri, experimente repetate, iar și iar, a rămas în urmă. Planul unic național prevede ca în anul viitor să se fabrice 190 000 autoturisme de oraș. Înainte de a le vedea asamblate la Craiova ori Pitești, înainte de a le vedea rulînd pe arterele de asfalt, le putem vedea cu ochii minții aici, în laminoarele gălățene de unde, de fapt, își încep fascinantele lor călătorii. La ordinea zilei acum, preocupările pentru stabilizarea producției de tablă necesară „Oltcit"-ului. S-ar putea spune, o nouă etapă a solidarității muncitorești. Numai astfel s-ar explica uriașa concentrare de inteligență tehnică și umană, dorința fierbinte de a cuceri și această treaptă.

— Ce au însemnat, înainte de toate, încercările pentru tabla „Oltcit"?

Întrebare ușoară, **acum,** pentru inginerul **Teodor Stoenescu:**

— Un examen de voință, de înțelegere a răspunderilor care apăsau pe umerii noștri. Și, nu în ultimul rînd, un examen de meserie.

Să le luăm pe rînd:

Examenul de voință. La un moment dat se ajunsese la onorarea a circa 70 la sută din contract. Era un pas. Dar un automobil nu poate fi dat jos de pe banda de montaj fără aripă ori capotă, de exemplu. Adică, exact cantitatea de metal ce se cuprindea — și lipsea — în cele 30 de procente. Oțelarii își făcuseră datoria. Ștafeta o preluaseră laminoriștii. La fiecare post de lucru se cuvenea un efort **de voință,** de a afla unde-i obstacolul ce trebuie înlăturat. Cum în firea comuniștilor tenacitatea se remarcă drept una dintre virtuțile morale de esență, se-nțelege că nici laminatorii gălățeni n-au făcut pasul înapoi pînă nu au cîștigat și acest pariu de voință.

Examenul răspunderilor. Tabla pentru „Oltcit" era cerută cu tot mai multă insistență. Și atunci, și acum ea intră obligatoriu între priorități, în toate operativele zilnice ale combinatului. Miile de priviri ale celor care făuresc la Craiova elegantele autoturisme se îndreptau și se îndreaptă spre vatra de foc a Galați lor. Apelul muncitoresc a găsit oameni receptivi, a trezit ecoul necesar în conștiințe. Lanțul solidarității muncitorești încheie aici una din puternicele lui verigi, probînd și astfel vigoarea și unitatea clasei noastre muncitoare.

Examenul în meserie. Socotească cititorii: ruloul cu o asemenea bandă trebuie să aibă uniformitate pe toată lungimea sa de circa 1 200 de metri. Și proprietățile mecanice și tehnologice riguros stabilite. De-ar fi de îndeplinit numai aceste exigențe și încă ar fi de ajuns.

Observăm pe masa inginerului o lupă.

— Sînteți filatelist?

— Da de unde! Mă ajută la controlul tablelor laminate.

— De cîte ori mărește?

— De zece ori. Nu poate scăpa nici un defect. Dar de asta au grijă, în primul rînd, laminatorii, plus inginerii Ion Chise și Marin Miulescu, de la controlul tehnic de calitate.

— Acum, cum stați cu livrările pentru „Oltcit"?

— Pe ultima lună, față de 2 235 tone am livrat 3 385. Deci, **în sfîrșit,** bine.

Și inginerul Stoenescu continuă telegrafic:

— Stăm bine și cu livrările pentru „Dacia", tractoare și autocamioane Brașov, „Autobuzul" și „Semănătoarea" — București, pentru Găești, Săcele, Cugir, Focșani, Tîrgu Mureș etc...

Chiar și numai această simplă enumerare oferă dimensiunea solidarității muncitorești, temperatura acesteia. Orizonturile noi, de progres, din cincinalul viitor, orizonturile noi cuprinse în strategia dezvoltării pînă în anii 2000, conturate cu rigoare și cutezanță în documentele Congresului al XIII-lea al partidului, presupun o asemenea exigență a muncii, trăinicia fiecărei verigi din ștafeta conștiinței și dăruirii comuniste.

Examenele de competență ale anilor ce vin

Generația de muncitori și specialiști care vine după noi nu se va putea plînge că nu mai are ce face.

Afirmația aparține inginerului **Ion Aurel Moldovan,** directorul laminoarelor combinatului gălățean. Îl întrebăm:

— Dar ce zestre lași în urmă generația dv.?

— Mai întîi de toate, laminoare moderne. Ceea ce nu-i de ici, de colo. În al doilea rînd, un palmares profesional care — scuzată fie lipsa de modestie — ar putea face cinste laminatorilor și specialiștilor de oriunde.

Scuza invocată ne îndeamnă să stăruim asupra palmaresului amintit. Și astfel consemnăm: în tinerele laminoare gălățene — tinere, dar performanțele lor le-au impus în cîmpul competitivității — s-a produs și se produce tabla navală pentru partea de rezistență a oricărui vas. Tablă care a trecut toate barierele registrelor navale, a căror exigență, se știe, este greu de împăcat. Mai mult chiar: a și fost exportat un asemenea produs ieșit de pe căile cu role de aici. A urmat apoi laminarea tablei pentru reactoarele cetăților chimiei, unde procesele de sinteză ale materiei au nevoie de presiuni enorme. Presiuni mari și temperaturi la fel de mari. Tabla pentru tablierele podurilor de peste Dunăre — arcuitele punți de la marele fluviu durate în paralel cu magistrala albastră — Canalul Dunăre — Marea Neagră. Nu, n-a fost o replică la opera unică a lui Anghel Saligny, dar sigur este că s-a turnat în metal cel puțin aceeași rezistență în timp. Se așază, în ordine, cum mai aminteam, laminatele pentru programul nuclear, pentru industria de autoturisme, electrotehnică, de tractoare etc.

— Dintre toate acestea, care este produsul care a cerut cea mai multă investiție de inteligență, cumulul tuturor forțelor de aici?

— Neîndoios, cel destinat industriei electrotehnice. Tabla trafo, cum îi spunem noi, pe scurt...

Produsul adus în discuție este atît de complex încît ilustrează pe deplin o zicală notată în puternica cetate a oțelului gălățean: „biciul de mătase trebuie neapărat împletit din mătase". Și „împletitura" aceasta începe de la ce se introduce în cuptoare — la Tulcea, la Galați. Tehnologia fabricării tablei trafo nu admite... interpretările. Ea are etapele ei rigide, procentele ei matematice. Orice abatere se răzbună prompt. În fond, cei care introbau computerele dacă metalurgiștii români pot atinge acest vîrf știau ei ce știau.

Spune inginerul Ion Aurel Moldovan:

— Prima încercare am făcut-o la schimbul B, condus de tînărul inginer Eugen Iordache.

— Cum motivați această alegere?

— Orice loc de muncă are, promovează valorile sale. După opinia noastră, cei mai buni operatori pe posturile de comandă din laminor se află în prezent în schimbul B. Oamenii recunosc această ierarhie, mai mult chiar, fac tot ce le stă în putință să intre în plutonul fruntașilor.

Așadar, promovarea valorilor determină reacția „în lanț" de a ajunge în rîndul performerilor. Exemplul înaintat pune în mișcare, trezește gustul competitivității, stimulează aspirația autodepășirii. S-a întîmplat întocmai și în laminoarele gălățene. După ce schimbul B a deschis pîrtie, cum se spune, iată-i și pe cei din schimbul C încercîndu-și puterile, asumîndu-și răspunderea laminării tablei trafo.

— La urma urmei, care sînt obstacolele de învins la acest produs, tovarășe Moldovan?

— Două sînt momentele adevărului, cum le spunem noi, în această direcție. Și amîndouă țin de **meserie** și de **conștiință.**

Reținem din explicațiile primite:

Mai întîi și întîi, revizia tehnică a laminorului înainte ca pe căile cu role să alerge metalul de fabricat tabla trafo. Circa 12 ore de minuțioase verificări. Nimic nu trebuie să scape. Totul trebuie pus la punct pentru ca totul să meargă ceas. Neprevăzutului nu trebuie să i se lase nici o portiță prin care, eventual, să-și facă apariția. Sigur, aici este nevoie în primul rînd de stăpînirea profesiei pînă în cele mai însemnate detalii. Dar lucrul acesta ține, în egală măsură, și de conștiință. Ochiul lui „se poate și așa", a lucrului de mîntuială, a neglijenței are „nu se vede din avion" trebuie lăsată încă și mai departe de caja degrosisoare. Înca înainte de a păși în laminor.

Este apoi vorba despre știința — și conștiința — de a stăpîni regimul temperaturilor de laminare. Interlocutorul nostru, inginerul Ion Aurel Moldovan, răspunde în această privință la condiții care par stabilite la conciliabul al... calculatoarelor: temperatura din cuptor — 1[illegible] grade. Temperatura de scoatere a semifabricatului: 1 370—1 390 grade. Temperatura după ultima cajă degrosisoare: 1 220—1 270 grade. Temperatura după caja finisoare: 900—950 grade. Temperatura de rulare (înfășurare): 550—570 grade...

Grade și secunde esențiale.

Totul calculat milimetric. Totul ținînd de domeniul realității dacă, la această fascinantă matematică a muncii, este asociat și înaltul simț al datoriei, răspunderea muncitorească. Rigoarea etapelor tehnologice se cuvine astfel asimilată încît să intre în gestul reflex.

— Și aceasta nu-i decît începutul.

— Ce-ar mai putea fi în continuare, tovarășe inginer?

— Examenele cincinalului viitor pentru tabla cositorită, aluminizată, cuprată. De la performanțele atinse — cărora în prezent ne străduim să le asigurăm constanță, stabilitate — noi ne îndreptăm privirile spre ce avem de făcut în anii ce vin. Sînt direcții clare de acțiune cuprinse în documentele celui de-al XIII-lea Congres al partidului.

— Acest lucru îl aveați în vedere atunci cînd făceați afirmația că generația de muncitori și specialiști care vine din urmă va avea ce face?

— Da, în primul rînd acest lucru. Examenele de competență ale viitorului nu sînt, după cum se poate constata, deloc ușoare. Dar poate fi satisfacție mai mare decît bucuria de a le trece cu succes? În cei peste patruzeci de ani de libertate poporul nostru a cîștigat toate pariurile cu viitorul. Are forța și hotărîrea să le cîștige și pe cele ale anilor ce vin și care vor accelera ritmurile dezvoltării și civilizației patriei socialiste.

Ilie TANASACHE

Fotografii de **Eugen DICHISEANU** și **Sandu CRISTIAN**

Galați — nava amiral a siderurgiei românești

Oțel = civilizație. O demonstrează și noua înfățișare edilitară a municipiului Galați

CONCEPȚIA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

— CONTRIBUȚIE EXCEPȚIONALĂ LA ÎMBOGĂȚIREA SOCIALISMULUI ȘTIINȚIFIC

Dinamica rolului și funcțiilor statului

În gindirea creatoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu — care și-a găsit o nouă și strălucită ilustrare în Raportul prezentat la cel de-al XIII-lea Congres — problemele statului, ale evoluției sale, ale raporturilor în care se găsește cu celelalte organisme politice și de conducere ale societății noastre ocupă un loc central. Preocupările privind perfecționarea activității statului în toate laturile și componentele sale se bucură, în strategia originală a construcției socialiste inițiată după Congresul al IX-lea, de o atenție prioritară avind în vedere importanța deosebită a statului socialist — ca principal organism menit să asigure înfăptuirea politicii partidului, realizarea programelor de dezvoltare ale țării, apărarea independenței și suveranității sale. În același timp, în concepția tovarășului Nicolae Ceaușescu, problemele statului sînt abordate în lumina corelației dintre legitățile generale ale construcției socialiste și realitățile concrete din țara noastră, a principiului dialectic potrivit căruia statul este o categorie istorică determinată, care se transformă pe măsura prefacerilor din societate, din baza și suprastructura sa, transformări care angajează atit conținutul și esența statului, cit și funcțiile acestuia, formele concrete prin care acționează pentru îndeplinirea răspunderilor sale. Studierea acestor prefaceri profunde și-a găsit expresia în elaborarea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a unor teze, de mare însemnătate, ce înscriu o contribuție prețioasă la îmbogățirea socialismului științific, a științei conducerii societății socialiste, a patrimoniului teoriei și practicii revoluționare, cum ar fi cele privind esența statului socialist actual ca stat al democrației muncitorești revoluționare, dialectica relației partid-stat în etapa actuală, unitatea indisolubilă dintre activitatea statului și democrația socialistă.

Raportul la Congresul al XIII-lea conferă noi deschideri și orizonturi problematice acestei concepții creatoare. Dezbaterea de față își propune să reliefeze aceste aprecieri și idei, cit și necesitățile profunde cărora le răspund. Participă : prof. univ. dr. **OVIDIU TRĂSNEA**, conf univ. dr. **NICOLAE POPA**, dr. **IOAN VIDA**.

ABORDARE CREATOARE A PROCESULUI DE CONDUCERE SOCIALĂ

Nicolae Popa : Tovarășul Nicolae Ceaușescu concepe problematica statului ca o parte inseparabilă a teoriei și practicii revoluționare. O asemenea problematică nu poate avea doar o însemnătate teoretică; ea nu constituie apanajul unui număr restrins de specialiști, de „tehnicieni" ai puterii, ci angajează practic toate laturile operei de construire a noii societăți.

Aflat sub influența proceselor sociale majore, statul socialist român a cunoscut o evoluție permanentă, în acord cu marile schimbări economice, sociale, de clasă și ideologice înregistrate de societatea noastră. Dacă în prima etapă a construcției socialiste esența puterii de stat socialiste exprima voința și interesele marii majorități a populației împotriva minorității exploatatoare doborîte de la putere (vorbindu-se, în acest sens, de exercitarea unei dominații politice de clasă), în prezent esența statului socialist român o reprezintă puterea poporului, alcătuit în întregul său din clase și categorii sociale de oameni ai muncii. Drept urmare, statul nostru nu mai poate fi nicidecum caracterizat ca un stat al dictaturii proletariatului ; el este un stat al democrației muncitorești, revoluționare.

Ovidiu Trăsnea : Abordarea științifică, profund creatoare, proprie Partidului Comunist Român, caracteristică operei teoretice de mare anvergură a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a rolului și funcțiilor statului, este situată în contextul analizei transformărilor structurale care au avut loc în societea românească cu deosebire în ultimii 20 de ani. Această abordare se caracterizează, pe de o parte, prin corelarea explicită a partidului și statului cu ansamblul sistemului social, iar, pe de altă parte, cu așezarea raporturilor complexe și tot mai ample care se stabilesc între partid și stat și celelalte componente ale sistemului politic socialist în continuă perfecționare.

În același cadru, o semnificație deosebită dobîndește precizarea cu privire la modalitatea abordării esenței și funcțiilor actuale ale statului nostru socialist. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a relevat stăruitor că statul nu poate fi conceput ca ceva imuabil, ca și cînd în socialism ar înceta să mai acționeze legile dialecticii, după cum invocarea grăbirii procesului de diminuare a rolului statului în societate nesocotește condițiile istorice concrete interne și internaționale.

Iată de ce o importanță cu totul deosebită pentru etapa actuală au precizările și aprecierile secretarului general al partidului privind modul cum trebuie să fie înțeles și să se realizeze rolul statului. Pentru că, pe de o parte, creșterea rolului statului nu semnifică și nu poate semnifica o monopolizare a activității de conducere, ci dimpotrivă trebuie să ducă la accentuarea participării întregului popor la viața politică, la procesul de conducere socială ; iar, pe de alta, această creștere — impusă de complexitatea factorilor interni și internaționali — trebuie să conducă la o identificare mai deplină a statului cu năzuințele clasei muncitoare, ale întregului popor, la perfecționarea activității proprii pentru a-și îndeplini optim marile răspunderi ce-i revin.

O LEGITATE A ETAPEI ACTUALE: CREȘTEREA ATRIBUȚIILOR DE ORGANIZATOR ALE STATULUI

Ioan Vida : În Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XIII-lea problemele perfecționării activității statului, ale creșterii mai accentuate a rolului său în planificarea, organizarea și conducerea unitară a întregii activități economico-sociale își găsesc o soluționare de deplin științifică. Teza creșterii rolului și funcțiilor economice ale statului își are sorgintea în realitățile economico-sociale pe care socialismul le ridică la un grad din ce în ce mai înalt de complexitate.

Nicolae Popa : Tendința generală, obiectivă, a evoluției noastre actuale este aceea de creștere și afirmare tot mai puternică a acelor sarcini ce privesc organizarea și conducerea vieții economico-sociale, dezvoltarea învățămîntului, științei și culturii, ridicarea nivelului de trai etc. Afirmarea sporită a rolului statului democrației muncitorești, revoluționare în organizarea și conducerea vieții social-economice a determinat conturarea unei funcții specifice a acestuia. Ca principal factor al organizării sociale, statul îşi perfecționează continuu activitatea de conducere și organizare științifică a societății, potrivit complexității și interdependenței diferitelor sectoare și domenii ale vieții sociale.

Ovidiu Trăsnea : Într-un sistem politic complex, cum este al nostru, se instituie o firească diviziune a sarcinilor sau a funcțiilor care concură la perfecționarea performanței sistemului ca întreg. Dacă partidul este, și trebuie să fie, într-o măsură crescîndă factorul politic conducător al societății și al întregului sistem politic, statul, în schimb, este, pe de o parte, depozitarul puterii politice a poporului, întruchiparea suveranității sale, reprezentantul nu numai „oficial" (cum denumea Engels statul în genere), ci și real al societății, al „puterii societății", ceea ce îi conferă o poziție cu totul aparte și face ca el să nu poată fi înlocuit de nici o altă entitate politică.

Dar statul este, în același timp, administratorul întregii avuții naționale, organizatorul întregii activități social-utile care concură la înfăptuirea obiectivelor de dezvoltare fundamentate în politica partidului. Nici în această ipostază el nu numai că nu poate fi înlocuit, dar funcțiile sale nu pot fi nici sărăcite, nici atenuate. Dimpotrivă, sarcina sa este de a fi un administrator tot mai eficient al avuției poporului, în așa fel încît activitatea sa să grăbească realizarea condițiilor pentru afirmarea tot mai largă în viața societății a principiilor eticii și echității socialiste. Revelatoare este, în această privință, precizarea principială din Raport, potrivit căreia : **„Viața — practica dezvoltării sociale pun în evidență lipsa de fundament științific și caracterul profund eronat al tezelor potrivit cărora ar trebui să se renunțe la rolul și funcțiile statului în conducerea activității economico-sociale".** În acest sens, secretarul general al partidului a subliniat că tendința obiectivă, determinată de dezvoltarea și complexitatea societății, este aceea de întărire și perfecționare a rolului statului de organizator și conducător al întregii activități economico-sociale, funcțiile de conducere și organizare conștientă a societății nedispărînd niciodată din viața acesteia. Statul este, în același timp, apărătorul cuceririlor revoluționare ale poporului, al ordinii de drept și legalității socialiste, al intereselor indivizilor, organizațiilor socialiste și altor persoane juridice, al drepturilor și libertăților cetățenești. Nici în această ipostază funcțiile statului nu pot fi indeplinite de alte entități politice. Așadar, ceea ce se poate desprinde din aprecierile făcute în Raportul la Congresul al XIII-lea, din celelalte documente adoptate de forumul comunist este că rolul statului, atit ca putere politică suverană a poporului, cît și ca administrator general al proprietății întregului popor și apărător al ordinii socialiste, va crește.

Ioan Vida : În concepția Partidului nostru, a secretarului său general, creșterea rolului statului reprezintă un proces dialectic, în cadrul căruia mutațiile sînt urmarea transformărilor înregistrate atit în spațiul realităților economice și sociale, cît și în cel al experienței și activității organelor de stat. Ca urmare, perfecționarea activității de stat vizează, pe de o parte, creșterea atribuțiilor organelor centrale și ale celor locale, după cum, pe de altă parte, ea trebuie să fie rezultatul sporirii calității muncii desfășurate de organele statului democrației muncitorești, revoluționare, la toate eșalonele.

Organele locale ale puterii de stat vor continua să dobîndească noi atribuții, legate de conducerea unitară a întregii activități economico-sociale, de buna gospodărire și dezvoltare a fiecărei localități, de asigurarea condițiilor de viață și muncă, de învățămînt, cultură și sănătate ale oamenilor muncii, ridicînd pe o treaptă superioară procesul de autoconducere a unităților administrativ-teritoriale. Totodată, sporirea atribuțiilor ministerelor vizează îmbunătățirea cadrului organizatoric și funcțional al acestora, întărirea capacității de sinteză, coordonare, evidență și control asupra ramurii sau domeniului în care sînt chemate să ducă la îndeplinire politica Partidului Comunist Român.

Într-o măsură și mai mare, creșterea rolului statului în organizarea și conducerea unitară a întregii activități economico-sociale trebuie să fie rezultatul sporirii calității și eficienței muncii desfășurate în cadrul organelor de stat. Sub directa îndrumare a organelor și organizațiilor de partid, organele de stat sînt chemate să fie purtătoare ale spiritului de inițiativă și responsabilitate, de disciplină și ordine, promovînd exemplul propriu în activitatea lor și a unităților subordonate.

Sublinierea necesității creșterii rolului economic al statului are loc în condițiile în care pe plan internațional se vehiculează, din nou, o serie de teze neștiințifice, tendențioase, privitoare la diminuarea sau chiar eliminarea intervenției statale în economie. Așa cum istoria dovedește, asemenea poziții sînt adesea îndreptate împotriva independenței și suveranității naționale a statelor mici și mijlocii, împotriva progresului social-economic al acestora. Uneori, asemenea teze izvorăsc din neluarea în considerare a naturii noi a statului socialist.

COMPLEXITATEA ACTIVITĂȚII SOCIALE ACCENTUEAZĂ SARCINILE CONDUCERII UNITARE

Nicolae Popa : Creșterea rolului statului în actuala etapă și în perspectivă **este indisolubil legată de afirmarea pe un plan superior, în întreaga activitate economico-socială a principiului centralismului democratic.** Progresul neîntrerupt al societății noastre este de neconceput în afara îmbinării armonioase a inițiativei, drepturilor și prerogativelor adunărilor generale, ale consiliilor oamenilor muncii privind planificarea economico-socială în concordanță cu prevederile planului național de dezvoltare unitară. Promovarea strictă și respectarea cerințelor principiului centralismului democratic de către toate unitățile economico-sociale constituie pentru etapa de față condiții esențiale ale realizării marilor obiective fixate de Congresul al XIII-lea. Ca administrator general al proprietății întregului popor, statul socialist român își perfecționează necontenit atribuțiile în domeniul planificării, organizării și conducerii unitare a muncii în toate sferele de activitate. Statul veghează ca fiecare unitate economică să-și indeplinească în condiții de maximă eficiență sarcinile ce-i revin din planul național unic de dezvoltare. Conlucrarea armonioasă a tuturor acestor organisme, încadrarea statului în acest ansamblu reprezintă pentru actuala etapă o adevărată cheie de boltă a înțelegerii organizării social-politice românești.

Ioan Vida : Sporirea volumului și complexității forțelor de producție, diversificarea și amplificarea relațiilor economice impun, ca o legitate obiectivă, **coordonarea, organizarea și conducerea unitară a întregii activități economice.**

Prin promovarea principiilor autoconducerii și autogestiunii economico-financiare, atribuțiile de organizare și conducere a unităților socialiste au intrat în competența organelor de conducere colectivă, a adunărilor generale și a consiliilor oamenilor muncii, astfel încît proprietarii, producătorii și beneficiarii avuției naționale decid, în mod nemijlocit, asupra gospodăririi părții ce le este încredințată din proprietatea întregului popor. Cu toate acestea, la nivel local sau național, nu poate lipsi o acțiune de coordonare a multiplelor centre de decizie colectivă existente în profil teritorial, menită să ducă la creșterea eficienței activității desfășurate în diferite unități economice, care să facă posibilă prevenirea și eliminarea disfuncțiunilor, disproporțiilor și contradicțiilor dintre ramuri și subramuri ale economiei naționale, ale căror efecte negative pot afecta satisfacerea trebuințelor materiale și spirituale ale oamenilor muncii, ridicarea calității vieții și dezvoltarea armonioasă a economiei socialiste.

Astfel, **creșterea rolului economic al statului este organic legată de necesitatea conducerii unitare a întregii activități economico-sociale, pe baza planului național unic.**

Ovidiu Trăsnea : După cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu, în perspectiva dezvoltării societății noastre, vom asista la o impletire tot mai strînsă a activității partidului, statului și a celorlalte organisme sociale, aceasta tinînd de procesul legic al dezvoltării socialiste și comuniste și, în același timp, la o accentuare legitimă, prin însăși natura sa democratică, a rolului și funcțiilor statului de organizator și conducător al intregii activități economico-sociale. Pentru că, așa cum se subliniază în Raportul prezentat de Congresul al XIII-lea al P.C.R., **„societatea trebuie să dispună întotdeauna de organisme centrale proprii care să asigure conducerea activității economico-sociale pe baza aplicării legităților sociale, evitînd disproporțiile, soluționînd contradicțiile, asigurînd dezvoltarea armonioasă a tuturor sectoarelor, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului".**

De aici decurge necesitatea conceperii rolului crescînd al statului în dezvoltarea unitară și echilibrată a societății prin prisma **accentuării eficienței concrete a principiului centralismului democratic.** Pentru că acesta îmbină armonios participarea largă a maselor la conducerea în cadrul organismelor democrației muncitorești, revoluționare, al organelor de autoconducere muncitorească cu principiul conducerii unice și unitare a tuturor sectoarelor de activitate. Din aceeași perspectivă, creșterea importanței funcțiilor economice, de organizare, de conducere și planificare ale statului socialist presupune manifestarea mai fermă a inițiativei creatoare, a spiritului de răspundere, a disciplinei și ordinii conștiente, a legalității — condiții indispensabile pentru funcționarea optimă a statului socialist și a societății în ansamblu.

CREȘTEREA ROLULUI STATULUI ȘI DEZVOLTAREA DEMOCRAȚIEI SOCIALISTE: PROCESE INTERDEPENDENTE

Ioan Vida : Realizarea în întregime a procesului de perfecționare a activității statului democrației muncitoresti revoluționare nu poate fi opera exclusivă a cadrelor din aparatul de stat. Tocmai de aceea, îndeplinirea cu succes a rolului și funcțiilor statului nostru socialist este concepută ca un proces de îmbinare armonioasă a activității organelor de stat cu aceea a organismelor democratice, în scopul participării maselor de oameni ai muncii la conducerea treburilor publice. Conlucrarea statului cu aceste organisme este menită să asigure îmbogățirea continuă a vieții statale cu experiența și gîndirea vie ale oamenilor muncii, contribuie la orientarea activității statale în lumina voinței și intereselor legitime ale poporului. Participarea maselor populare la conducerea activității de stat este urmarea firească a principiului constituțional potrivit căruia puterea se află în mîinile poporului, statul fiind factorul politic care, sub conducerea Partidului Comunist Român, ridică la rangul de lege interesele oamenilor muncii.

Nicolae Popa : Statul nostru socialist nu este și nu poate fi unica entitate politică, ci constituie o parte organică a unui vast sistem de organisme democratice care au răspunderea de a uni elanul și energiile maselor, de a asigura dezbaterea problemelor construcției socialiste și participarea efectivă a oamenilor muncii la conducerea tuturor domeniilor, la înfăptuirea politicii partidului. **Creșterea rolului statului și dezvoltarea democrației socialiste sînt laturi interdependente ale aceluiași proces unitar.** Organismele statale nu-și pot desfășura în bune condiții activitatea, realiza răspunderile complexe ce le revin în perioada actuală decît instituind un dialog permanent cu colectivele de oameni ai muncii, cu organismele democrației noastre, dezvoltînd forme noi de consultare și de atragere a maselor la procesul de conducere, de adoptare a deciziilor. În același timp, activitatea organismelor democrației socialiste capătă indici superiori de eficiență conlucrînd permanent cu organele statale, beneficiind de îndrumări unitare ce asigură posibilități sporite ca energiile colective să fie orientate spre obiective prioritare. Așa cum se sublinia în Raport, îmbinarea armonioasă a activității organelor de stat cu cea a organismelor democratice constituie una din caracteristicile esențiale ale evoluției societății noastre în etapa actuală, un semn distinctiv al său. **Democrația socialistă este indisolubil legată de legalitate, de ordine și disciplină socială.**

Ovidiu Trăsnea : Raportul dintre partid și stat, dintre acestea și celelalte componente ale sistemului politic socialist se exprimă în stadiul actual printr-o dialectică complexă, originală, istoriceste inedită, în care se îmbină într-o manieră proprie, în activitatea concretă, partidul, statul, organizațiile obștești, se creează și se perfecționează organisme noi de autoconducere muncitorească, în care s-au instituit noua configurație și funcțiile originale ale Frontului Democrației și Unității Socialiste. Precizările făcute de către secretarul general al partidului nostru cu privire la creșterea rolului și funcțiilor statului prezintă o deosebită însemnătate teoretică și practică, avînd în vedere, așadar, că activitatea statului se impletește strins cu cea a organizațiilor obștești și a organismelor autoconducerii muncitorești. Toate acestea sînt expresia unui stadiu calitativ superior de dezvoltare a sistemului politic socialist, a unor noi tipuri de raporturi politice, a unei structuri politice noi în care se „politizează" (într-un sens nou) forme, mecanisme și structuri participative care nu erau participative prin natura lor.

Cerința subliniată în Raport ca procesul de impletire între organismele politice, organizațiile de masă și obștești și cele statale să ducă la întărirea statului democrației muncitorești, revoluționare — conferă o amplă semnificație umanistă procesului istoric de edificare a noii societăți. Este grăitor în această privință că în concepția secretarului general al partidului sarcinile etapei actuale pot fi indeplinite numai prin participarea activă a maselor, sub conducerea partidului, la procesul de conducere socială, afirmarea puternică în viață a unui nou tip de democratism, a unei noi răspunderi sociale. Acestea sînt temeiurile durabile, pîrghiile cele mai eficiente de perfecționare a activității statale și sociale în etapa actuală, de înfăptuire a programelor adoptate de Congresul al XIII-lea.

Dezbatere organizată de
Paul DOBRESCU

UN OMAGIU ADUS VIEȚII

CRONICA FILMULUI

„O lumină la etajul zece"

Avînd un subiect nelipsit de elemente originale în raport cu peliculele anterioare ale Malvinei Urșianu, „O lumină la etajul zece" este, totuși, un film prefigurat, sub multe aspecte, de creația sa anterioară. Faptul este evident dacă ne gîndim la revenirea unor motive, metafore sau prețioase procedee cinematografice, dar mai ales dacă ne referim la deschiderea problematică atît de generoasă a creației Malvinei Urșianu. Filmele sale, mai ales cele de actualitate, dezvoltă, din unghi dramatic și, nu o dată polemic, în raport cu viziuni perimate sau convenționale, perspectiva pe care umanismul socialist, nu numai drept suprem ideal, ci — în climatul instaurat după Congresul al IX-lea — ca suprem criteriu al practicii, a adus-o în existența oamenilor. Relevînd o subtilă îmbinare între investigarea universului intim și a mutațiilor din interiorul acestuia cu luminarea condiționărilor social-istorice ale destinului uman — aceste filme surprind sensibil, emoționant schimbări majore ale epocii prin reflexul lor la nivelul conștiinței individuale.

Pe de altă parte, felul în care Malvina Urșianu dezvoltă aspecte etice permite o fină corelare a existenței morale, nu numai cu cea socială și politică, ci și cu o interesantă perspectivă existențială (mai rară în arta românească). Rosturile omului în societate sînt constant asociate în filmele la care ne referim unei reflecții asupra menirii lui pe Pămînt, asupra rolului jucat de fiecare individ în ștafeta generațiilor, în înfăptuirea unui ideal pe care l-au împărtășit și înaintașii săi. Șansa omului de a se realiza integral ca personalitate completă, armonioasă — este, de asemenea, o temă constantă a autoarei.

Avînd ca premisă o reabilitare juridică, „O lumină la etajul zece" dezvoltă imaginile refacerii punților către viața curentă, concretă, drumul integrării în existență a eroinei. Un om care, deși a trecut printr-o experiență grea, nu a fost infrînt moral, disperat sau resemnat. Un om echilibrat, lucid, deloc încercat de resentimente și, în genere, nestăpînit de exagerări subiective — singurele dispoziții excesive fiind afișarea tăriei (uneori adevărate, alteori contrazisă de glasul înecat de lacrimi sau privirea atîntă în gol). Un om ce se autodefinește mereu prin proaplinul unui sentiment — stare de conștiință, fericirea ; fericirea de a trăi în libertate, de a respira aer mult și proaspăt. (Replicile : Mihai — Maria : „Ce aer ! Cît aer !" avînd semnificații mai cuprinzătoare).

„O lumină la etajul zece" este în fond povestea, de un sobru dramatism, a unei iubiri : iubirea pentru viață. El relevă sursele inepuizabile ale vieții — dincolo de un accident — într-un om inteligent, cinstit, integru, sensibil și receptiv — așa cum se pot ele manifesta într-un climat nou, generos, optimist. Nu e deci o poveste ce ține de etern uman, ci una care se petrece (și nu s-ar fi putut petrece) decît în atmosfera de după 1965, în climatul politic în care valoarea omului dobîndește un statut prioritar, în care umanismul își regăsește întruchiparea concretă, practică, la scara întregii societăți.

Dragostea de viață a eroinei (înțeleasă nu ca un ideal pur vitalist, ci ca unul inseparabil de funcționarea valorilor etice inalte) fructifică șanse multiple. Una din ele este întîlnirea cu un prieten, dar nu și un posibil soț, avocatul Mihai Mitrana, care a apărat-o cu energie (gest ce presupunea un risc, un act de curaj). Însoțindu-i primii pași ai intrării în normal, acesta îi facilitează, prin căldura, luciditatea și uneori chiar directețea aprecierilor lui — dialogul cu ceilalți. Tot în numele setei de viață, eroina va transmite îmbrățișării unui copil (finalul filmului) toată pătimașa ei dragoste de viață, nevoia de afecțiune și de împlinire omenească. Filmul surprinde cu o mare simplitate și cu un firesc impresionant felul în care societatea fructifică valențele eroinei. Mediul muncitoresc din care provine și în care „respiră" ca acasă — colegii de secție, maiștrii, secretarul de partid, fata cu bicicleta și mama el cu plăcintele calde din bloc, simplitatea simpatică a zidarului Trică etc. — ridică mult concentrația de oxigen, îi intrețin Mariei Dinu sentimentul că nu e singură, că valorile în care a crezut mereu sînt adevăratele punți de comunicare spre oameni. Reintrată în această comunitate a oamenilor adevărați, de o înaltă omenie, exigență, intransigență, simplă și încălziți de pasiunea idealului, eroina filmului își redescoperă propria ei umanitate și căldură sufletească.

Dincolo de povestea firească, limpede, coerentă — un travaliu de intensă și elevată elaborare pentru a ridica traiectul unui destin la semnificația unui film de meditație socială și politică. „O lumină la etajul zece" e construit cu o înaltă profesionalitate și extremă rigoare, impunînd un stil inconfundabil, original, un stil ce decurge deopotrivă din atitudinea față de realitate a creatoarei, din relația stabilită între felia de viață și investiția de sens, prin imagine sau metaforă cinematografică, între recrearea vieții și reprezentarea ei, între emoție și idee. Sînt de amintit (nefiind prea frecvente în filmul românesc) minuțioasele elaborări ale cadrelor, racordurilor prin contrast, expresivitatea prim-planurilor, ca și forța de sugestie a planului doi (imaginea : Sorin Ilieșiu), ca și a fundalului sonor (muzica lui Vasile Șirli, mai ales, ce sugerează concomitența patosului colectiv și a vibrației intrioare — fiind excepțională). Este de remarcat, de asemenea, capacitatea unor aspecte ale ficțiunii, ale convenției cinematografice sau a unor imagini perfect încadrate cu cerințele cursivității epice de a sugera stări de spirit, de a se institui în simboluri generatoare ale unei emoții cînd directe, cînd cerebrale. (Așa, de pildă : treptele urcate mereu, ori simbolul blocului de nimeni locuit, în care, în apartamentul eroinei noastre aflat tocmai la etajul zece, arde mereu o lumină, sau „Perinița" de la cabană — filmată așa încît să sugereze deruta Mariei, aflată brusc în mijlocul unor necunoscuți cu dispoziție festivă).

Plăcerea cu care se urmărește filmul provine, cred, și din paleta variată a registrelor pe care le conține — de la dramatic la comic (Trică) și apoi la un grotesc cînd mai apăsat, cînd mai discret. În fine, trebuie să remarcăm excepționala calitate a mediului filmat, frumusețea plină de viață a peisajului în care se inscrie trama filmului, eleganța și zveltețea peisajului urban, a clădirilor, lumina și culoarea de care sînt ele învăluite : aceasta exprimă în totalitate o opțiune a autoarei, un atașament plin de căldură față de măreția și frumusețea construcțiilor umane, monumente ale noii noastre civilizații.

Actorii, aleși cu acea excepțională adecvare cu care ne-a obișnuit Malvina Urșianu, au o contribuție însemnată la obținerea acelui sentiment al operei complete, unitare, armonioase, procurat de filmele autoarei. **Mircea Diaconu** este strălucitor prin virtuozitatea sa în registrul comicului simpatic. Contribuții exacte, funcționale aduc Corneliu Revent, Eusebiu Ștefănescu, Valeriu Paraschiv, Florina Luican, Rodica Mureșan, Ion Niciu.

Protagonista filmului Malvinei Urșianu este pentru **Irina Petrescu** un rol de calibrul celor care au consacrat-o drept una din marile noastre interprete de film și care i-au adus acel atît de sesizabil și azi val de simpatie a publicului. Maria Dinu este totodată pentru Irina Petrescu un rol deosebit de potrivit — actrița dind senzația unui om modelat din rocă dură, rezistentă. Trebuie să ai, dincolo de inteligență și intuiție, în primul rînd gravitatea și autenticitatea umană a Irinei Petrescu pentru a juca atît de sobru, cu atîta distincție și ardere interioară, pentru a concepe cu precizia, finețea și totodată forța cu care o face actrița fiecare scenă, pentru a fi și firească și patetică, și modestă și orgolioasă, și caldă și tăloasă, pentru a ști să sugerezi prin gesturi abia schițate și lumini ale privirii chipul nevinovăției revoltate și rănite, al derutei, apoi pe cel al demnității ce se împlinește, pe cel al bucuriei de a respira, de a privi și de a participa la viață, de a comunica ; ori chipul victoriei amare din ultima scenă. **Gheorghe Dinică** — într-un rol de un profil mai puțin obișnuit pentru el (cel al unui avocat de o luciditate ce poate părea uneori cinică, un om „cu mii de defecte fermecătoare") — este de o rară și dificilă naturalețe, o fină mobilitate, o consistență și o căldură sufletească extraordinare.

„O lumină la etajul zece" este un film frumos, un film tulburător, un film al unor mari adevăruri ale oamenilor ce se desăvîrșesc în climatul noului timp al patriei.

Natalia STANCU

Panorama valorilor umaniste*)

CRONICA LITERARĂ

Pasiunea pentru valorile Renașterii rămîne constanta definitorie pentru tot ceea ce a scris — și nu puțin — profesorul Alexandru Balaci. Din orice punct i-am privi opera, pe oriunde am deschide secțiuni, ideile fundamentale ale acestui unic fenomen spiritual așezat neclintit la temelia culturii europene moderne mustesc perpetuu, ca și viața. Situarea în miezul acestei zone de interes universal are o explicație de ordin general : istoricul literar este un umanist virtual, în nuce, pentru care omul (ori cultivarea lui) rămîne obiect în sine : dar și una subiectivă, rezultată dintr-o conformație spirituală dobîndită prin îndelungată și adîncă convietuire cu însuși leagănul Renașterii, cultura italiană. Din simbioza benefică a celor două realități organice a izvorît o operă al cărei suport estetic și moral se află în valorile perene ale umanului, înălțate și mentinute continuu ca repere inconfundabile pe orizontul cunoașterii, devenite crez și normă artistică.

Recentul său volum **„Sinteze umaniste"**, apărut la editura „Eminescu", este o nouă afirmare a vocației de care aminteam. Cele două părți ale sumarului diferite ca întindere, dovedesc cu prisosință aceasta. O primă parte se ocupă de opera unor personalități de primă mărime ale literaturii italiene, cealaltă, mai restrînsă, cuprinde însemnări, profiluri sau simple amintiri despre cultura românească și cîteva din personalitățile sale. Alăturarea celor două părți pare întîmplătoare dacă nu am lua în considerare legăturile subterane, genetice am spune, dintre cele două culturi, puse cu discreție dar constant în lumină în multe din aceste pagini. Fără a-și propune studii comparative (a făcut-o cu alte ocazii) sugestia dorită pare a fi aceea de zbor planat asupra unor realități și fenomene spirituale rezultate din materia umanistă de esență europeană a celor două culturi. Mai mult, se poate observa o tendință difuză de a extinde contactele în zone mult mai largi, extraculturale, într-un fel de tipologie cu largi similitudini datorată originii comune a celor două popoare. Evident, nicăieri nota nu este fortată, nu se fac apropieri intîmplătoare și nici concluziile nu sînt hazardate : totul este argumentat și mai ales simțit cu o fervoare calmă, dar statornică.

Unul din istoricii noștri literari cu hotărîtoare contribuții în cunoașterea literaturii italiene, prin traduceri, dar mai cu seamă prin exegeze, Alexandru Balaci s-a oprit îndelung asupra marilor momente, a personalităților reprezentative ale acestei culturi. Autorul a dedicat cuprinzătoare monografii unor mari creatori ca Dante, Petrarca, Boccaccio, Machiavelli, Ariosto, scriitori reprezentativi ai Renașterii, dar și a lui Manzoni, Carducci sau Giovani Pascoli, scriitori de orientări diferite, însă aparținînd, istoriceste, literaturii ultimelor două secole. Numai simpla înșiruire, din care am omis un compendiu de istorie a literaturii italiene, arată marea diversitate a preocupărilor istoricului literar pentru cunoașterea literaturii italiene și difuzarea valorilor ei la noi. În volumul de față, autorul reia o serie din autorii tratați monografic anterior și extrage sintetice portrete de oameni și opere. Modul de prezentare este cel clasic, tradițional al explicării operei prin om și prin condițiile obiective ale timpului ce au creat-o; scopul este însă acela al aducerii în actualitate, prin sublinierea dimensiunilor perene ale creației acestor autori. În cazul lui Dante și al „Divinei Comedii", căreia autorul le-a dedicat patruzeci de ani de studiu, sinteza de față se află „sub semnul voinței de a demonstra cititorului modern că și astăzi opera poetului italian se prezintă în toată monumentalitatea ei de creație a frumusetii eterne, iar autorul ei rămîne ne : fereastră deschisă spre sinceritatea absolută în fata vietii si a sentimentelor umane". Ariosto și Machiavelli „reprezintă elevația constiintei italiene în epoca Renașterii", ale căror personaje sînt din spița lui Don Quijote. Un foarte interesant itinerar de psihologie socială și politică face autorul în jurul celui ce a fost Machiavelli, „cel mai puțin machiavellic dintre toate personalele descrise în opera sa", se vorbește chiar de un „om machiavellic" ca prototip al actiunii si al spiritului realist, insul care poate „să-si creeze si propriul destin", personaj lucid, dar si ironic, virulent, făcînd trecerea de la comedia bufă la spectacolul cu tăisuri demne de „Satiriconul" lui Petronius. Este foarte adevărat că prin autorul „Principelui", Renașterea italiană si-a oferit si o ideologie, o **doctrină politică**, nu numai o **artă**, însă valoarea operei sale nu trebuie căutată neapărat în literatură. Chiar dacă se află aici, ea nu apartine genului, ci stilului.

Trecerea de la clasicism la romantism se face, paradoxal, în literatura italiană, prin epopee. Observațiile asupra lui Tasso sînt revelatoare în acest cadru. Însă Ugo Foscolo, Leopardi și Manzoni rămîn exponenții tipici ai romantismului italian. Nuanțele sînt puse în lumină cu mare grijă, așa cum se întîmplă la Leopardi, romantic prin natură, însă aflat într-o „bătălie" cu romanticii de pe baricadele clasicismului. Dealtfel, eseul „Poezia pesimismului lucid : Giacomo Leopardi" ne apare ca una dintre cele mai profunde cercetări, întreprinse la noi, asupra operei marelui poet. Merite similare are și studiul despre Manzoni, mai cu seamă pătrunzătoarea analiză a romanului „Logodnicii". Privită în ansamblu, această primă parte din „Sinteze" rămîne o personală panoramă a unor momente și personalități reprezentative ale culturii italiene.

În sectiunea dedicată culturii române, eseul **Eminescu oriunde** se impune ca un gest omagial fată de permanenta geniului si a optiunii lui pentru esentele valorilor umane. În aceeasi categorie se înscrie, în bună parte, și periplul brâncusian, cu unele interesante trimiteri la opinii ale unor autori străini despre opera acestuia. Mai apropiat de articolul de circumstanță rămîne însemnarea despre Nicolae Titulescu, ca si aceea dedicată lui Bacovia. În cazul acestuia, apropierile de unii scriitori italieni (Ungaretti) sînt numai sugerate, fără a se intra într-o analiză comparatistă mai profundă. Cu pregnante impresii personale, cu frumoase fragmente memorialistice **Aceila amintirii : Tudor Arghezi**, aduce o serie de mărturii inedite despre felul de a fi al autorului „Cuvintelor potrivite". În aceeasi categorie se înscriu si amintirile despre Zaharia Stancu, dar mai ales cele despre Marin Preda, frumoase si fidele pagini de jurnal, care îmbogătesc mărturiile despre personalitătile celor doi scriitori. În esentă, volumul de fată reafirmă încă o dată atractia statornică a istoricului literar pentru cercetarea marilor momente si personalităti ale culturii care au afirmat deplin vocatia umanistă a artei autentice si au făcut din aceasta insăsi ratiunea ei de a fi.

Emil VASILESCU

*) Alexandru Balaci : „Sinteze umaniste"

Idealuri şi ţeluri comune, muncă avîntată, în unitate şi frăţie

(Urmare din pag. I)

intr-o multitudine de forme, participarea oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, la activitatea culturală, la actul de creaţie artistică, dezvoltînd tradiţiile, datinile şi obiceiurile moştenite din străbuni. O asemenea preocupare trebuie să fie — aşa cum a subliniat secretarul general al partidului — strins asociată cu grija de a se forma noi şi luminoase tradiţii pentru generaţiile care vin.

În România socialistă **s-au dezvoltat larg, cu deosebire în anii de după Congresul al IX-lea, formele democraţiei muncitoreşti revoluţionare,** asigurîndu-se participarea nemijlocită, activă a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naţionalitate, la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, la făurirea conştientă a propriului lor destin. Sfîrşitul acestui an este deosebit de concludent în acest sens; astfel, după Congresul al XIII-lea al partidului şi-au desfăşurat rodnica lor lucrare plenara comună a Comitetului Central al partidului şi Consiliului Suprem al Dezvoltării Economico-Sociale, Consiliul Naţional al Oamenior Muncii, Consiliul Naţional al Agriculturii, Camera Legislativă a Consiliilor Populare, Marea Adunare Naţională — asigurîndu-se astfel dezbaterea largă a obiectivelor şi măsurilor ce vor jalona activitatea poporului în anul viitor, ultimul an al celui de-al şaptelea plan cincinal. Înseşi recentele lucrări ale şedinţelor plenare ale consiliilor oamenilor muncii de naţionalitate maghiară şi germană din ţara noastră se înscriu în cadrul larg al democraţiei noastre, asigurînd — şi în această formă — participarea cetăţenilor patriei la dezbaterea problemelor ce privesc mersul nostru înainte pe calea socialismului şi comunismului.

Asemenea realităţi fundamentale — cum a arătat secretarul general al partidului — se află la temelia unităţii naţiunii noastre socialiste, a puternicei suduri a conştiinţelor milioanelor şi milioanelor de cetăţeni ai patriei. Sînt, desigur, realizări care nu convin cercurilor reacţionare, imperialiste, care în ura lor contra socialismului recurg la o serie de diversiuni de ordin politico-ideologic, încercînd să lovească în înfăptuirile istorice ale poporului român, ale popoarelor socialiste. Pentru aceasta, asemenea cercuri ultrareacţionare calomniază ţara, prezintă într-o lumină falsă, denigratoare realităţile româneşti, denaturează esenţa politicii partidului nostru, inclusiv în problema naţională, încercînd să împrăştie sămînţa otrăvită a naţionalismului şi şovinismului, să învrăjbească oamenii muncii de diferite naţionalităţi. Poporul nostru, oamenii muncii, fără deosebire de naţionalitate, resping cu fermitate aceste încercări ce vor să lovească în unitatea poporului nostru. Unitatea noastră a fost cucerită prin lupte grele, prin jertfe nenumărate, ea este rodul întregii noastre istorii. Unitatea noastră constituie, împreună cu independenţa — pe care o întăreşte şi pe care se sprijină — bunul nostru cel mai de preţ. Sub semnul acestei unităţi — cucerire revoluţionară fundamentală a acestor ani — poporul întreg acţionează neabătut pentru progresul ţării, pentru dezvoltarea ei socialistă multilaterală.

Aşa cum sublinia tovarăşul Nicolae Ceauşescu, înfăptuind neabătut politica partidului, materializînd cutezătoarele programe de dezvoltare social-economică a ţării, asigurînd ridicarea neabătută a patriei pe noi culmi de progres şi civilizaţie, poporul nostru dă cel mai limpede şi ferm răspuns tuturor acelora care, dintr-un motiv sau altul, nu văd cu ochi buni cuceririle sale istorice, realizările măreţe obţinute de toţi fiii patriei, sub steagul aceloraşi idealuri, în edificarea noii orînduiri.

Acum, cînd ţara se află în pragul unui nou an, al angajării într-o nouă bătălie de muncă şi creaţie pentru îndeplinirea obiectivelor ultimului an al actualului cincinal, ideile, chemările adresate cu înaltă responsabilitate faţă de destinele patriei de secretarul general al partidului, preşedintele Republicii noastre, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, constituie un nou şi puternic îndemn la valorificarea superioară a tuturor energiilor şi capacităţilor noastre creatoare, la aşezarea activităţii fiecărui om al muncii sub semnul suprem al dragostei pentru patria comună, astfel ca România de mîine să fie mai bogată, mai puternică, mai înfloritoare, spre binele tuturor oamenilor ţării, al fiecăruia dintre fiii patriei. Strîns uniţi în jurul partidului, al tovarăşului Nicolae Ceauşescu, cel mai iubit fiu al naţiunii noastre socialiste, să dăm deplin măsura puterii de creaţie ca popor liber şi demn, însufleţit de înaltă răspundere pentru prezentul şi viitorul patriei, să înălţăm mereu mai sus în strălucire şi măreţie România socialistă, aşa cum este prefigurată luminoasa ei zi de mîine în programele de viitor adoptate de Congresul al XIII-lea al partidului.

Expresie elocventă a deplinei egalităţi în drepturi

Dezvoltarea economică a tuturor judeţelor ţării

● Dacă în anul 1982 volumul investiţiilor din întreaga economie a României a fost de aproximativ 5 ori mai mare faţă de 1965, în judeţul Sălaj fondurile de investiţii au sporit de circa 20 de ori, în Covasna de 14 ori, în Satu Mare şi Harghita de peste 6 ori.

● Ca urmare, producţia industrială a acestor judeţe a crescut, în aceeaşi perioadă, într-un ritm superior celui pe ţară. În Sălaj producţia industrială a sporit de 16 ori, în Bistriţa-Năsăud de 10 ori, în Covasna de 8,3 ori.

● Faţă de o creştere de 80 la sută în perioada 1965–1982, a personalului muncitor pe ansamblul economiei naţionale, în judeţul Covasna acest indicator înregistrează o creştere de peste 2 ori, în Harghita şi Mureş de patru ori, în Satu Mare de 5 ori, în Sălaj de peste 6 ori.

● În anii „Epocii Ceauşescu" s-au creat în Harghita aproape 70 000 de locuri de muncă, în Covasna peste 42 000, în Sălaj aproape 50 000.

Dreptul la cultură, la educaţie

● În România se editează în limbile naţionalităţilor conlocuitoare **52 DE ZIARE ŞI REVISTE.** 32 dintre acestea se tipăresc în limba maghiară, avînd un tiraj anual de 83 568 000 exemplare. În limba germană se editează 8 publicaţii, cu un tiraj anual de aproape 17 000 000 exemplare.

● În ţara noastră fiinţează **14 TEATRE ŞI SECŢII DE TEATRU** în limbile naţionalităţilor conlocuitoare. În acest an ele au susţinut **4 845 SPECTACOLE.**

● În limbile naţionalităţilor conlocuitoare au apărut în acestan **388 TITLURI DE CĂRŢI,** într-un tiraj de masă. Dintre acestea **248 DE TITLURI ÎN LIMBA MAGHIARĂ şi 95 DE TITLURI ÎN LIMBA GERMANĂ.**

● Peste **11 500 DE FORMAŢII ARTISTICE** de amatori ale naţionalităţilor conlocuitoare, cuprinzînd **PESTE 225 000 DE ARTIŞTI** amatori iau parte la activitatea cultural-artistică sub semnul generos al Festivalului naţional „Cîntarea României".

Acces larg la învăţătură, la cuceririle ştiinţei

● În România, din cele peste 29 000 de unităţi şcolare, **PESTE 3 000** funcţionează în limba de predare a naţionalităţilor conlocuitoare. Dintre acestea **PESTE 2 400** funcţionează în limba maghiară.

● În aceste unităţi şcolare sînt cuprinşi **PESTE 335 000** de elevi, dintre care **PESTE 285 000 MAGHIARI şi PESTE 45 000 GERMANI.**

● În învăţămîntul cu limba de predare a naţionalităţilor conlocuitoare lucrează **PESTE 15 000** de cadre didactice, dintre care aproape 13 000 sînt maghiari şi peste 2 000 germani.

● Numărul studenţilor proveniţi din rîndul naţionalităţilor conlocuitoare se cifrează la **PESTE 8 200 MAGHIARI, PESTE 1 800 GERMANI** etc.

Participare activă la conducerea societăţii

● Din cei 369 deputaţi în Marea Adunare Naţională, **37 SÎNT DIN RÎNDUL NAŢIONALITĂŢILOR CONLOCUITOARE;** în consiliile populare judeţene, municipale, oraşeneşti şi comunale, dintre cei 62 170 deputaţi, **4 642 SÎNT DE NAŢIONALITATE MAGHIARĂ, 868 DE NAŢIONALITATE GERMANĂ şi 586 DE ALTE NAŢIONALITĂŢI.**

● Oamenii muncii români de naţionalitate maghiară, germană, sîrbă şi de alte naţionalităţi sînt reprezentaţi, proporţional cu ponderea pe care o ocupă în ansamblul populaţiei, în toate organismele sistemului democraţiei muncitoreşti-revoluţionare din ţara noastră.

Cronica zilei

Vineri a avut loc în Capitală o manifestare culturală, organizată de Institutul român pentru relaţiile culturale cu străinătatea, cu prilejul apropiatei sărbătoriri a Zilei naţionale a Republicii Cuba. În acest cadru, au fost prezentate aspecte ale dezvoltării economico-sociale din această ţară.

Au participat membri ai conducerii I.R.R.C.S., reprezentanţi ai Ministerului Afacerilor Externe, oameni ai muncii din întreprinderi şi instituţii bucureştene.

Au fost prezenţi Rodney Lopez Clemente, ambasadorul Cubei la Bucureşti, şi membri ai ambasadei.

Cu acelaşi prilej, la Casa de cultură a I.R.R.C.S. a fost deschisă o expoziţie de afişe cubaneze ce redau aspecte din diferite domenii de activitate ale oamenilor muncii cubanezi.

(Agerpres)

tv

PROGRAMUL 1

13.30 Telex
13.35 La sfîrşit de săptămînă
16.40 Decembrie. Cronica evenimentelor politice
17.00 Închiderea programului
19.00 Telejurnal (parţial color)
19.45 Republică biruitoare (color). Cîntece patriotice
20.00 Film artistic (color). „Grănicerii". (Premieră TV). Producţie a studiourilor cubaneze
21.30 Constelaţii muzicale '84 (color)
22.15 Telejurnal (parţial color)
22.30 Închiderea programului

PROGRAMUL 2

19.00 Telejurnal
19.45 Buletinul rutier al Capitalei
20.00 Moştenire pentru viitor
20.40 Tinere talente
21.00 Itinerare muzeistice
21.15 Melodii populare
21.25 Orizont tehnico-ştiinţific
21.40 De pretutindeni
21.55 Bună seara, fete, bună seara băieţi !
22.15 Telejurnal
22.30 Închiderea programului

vremea

Institutul de meteorologie şi hidrologie comunică timpul probabil pentru intervalul 30 decembrie, ora 20 — 1 ianuarie, ora 20. În ţară: Vremea va fi rece, îndeosebi la începutul intervalului, iar cerul va fi variabil, mai mult noros în a doua parte a intervalului. Se vor semnala precipitaţii locale, mai ales sub formă de ninsoare, care vor cădea în majoritatea regiunilor. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu intensificări locale din sectorul estic în regiunile sudice. Izolat, vor fi condiţii de producere a poleiului. Ceaţă cu depunere de chiciură, mai ales în primele zile. Temperaturile minime vor fi cuprinse între minus 12 şi minus 2 grade, mai coborîte pe alocuri în primele nopţi, iar cele maxime între minus 7 şi plus 3 grade. **În Bucureşti:** Vremea va fi rece, mai ales la începutul intervalului, iar cerul mai mult noros. Se vor semnala precipitaţii sub formă de ninsoare. Vîntul va sufla slab pînă la moderat, cu intensificări de scurtă durată.

O carte a anului, un an într-o carte :

ALMANAHUL „SCÎNTEIA" 198

400 de pagini bogat ilustrate, care oferă o lectu pasionantă şi atractivă

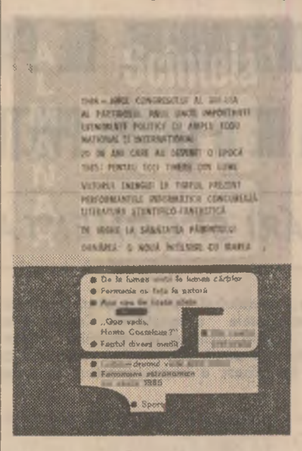

- Actualitatea politică şi socială prezentată pe larg în documentarele: **„1984 — anul Congresului al XIII-lea al partidului, anul unor importante evenimente politice cu amplu ecou naţional şi internaţional", „20 de ani care au devenit o epocă", „Istoria se scrie sub ochii noştri"** şi **„1985 — un an pentru toţi tinerii din lume".**
- „Dosarele" unor mari probleme ale lumii contemporane: **„Acum 40 de ani au tăcut tunurile... dar cum se aude astăzi glasul raţiunii ?", „Viitorul energiei la timpul prezent", „De veghe la sănătatea pămîntului", „Apa cea de toate zilele", „Încotro se îndreaptă omul în era cosmică ?".**
- Ce ştim despre informatica de azi şi, mai ales, despre cea de mîine, care concurează literatura ştiinţifico-fantastică ? Savanţi români şi de peste hotare prezintă numeroase date şi opinii despre cea mai de preţ „materie primă" din noua revoluţie tehnologică.
- Almanahul „Scînteia" vă invită la două călătorii, în prezent şi în viitor, pe magistralele albastre dobrogene: **„Dunărea spre o nouă întîlnire cu Marea".**
- Numeroase sugestii şi orientări utile pentru părinţi şi educatori la capătul unor incursiuni în universul tinerei generaţii: **„Copiii... drumul vieţii spre infinit", „Ah, tinerii de azi !"** şi **„Afecţiunea — «cheia» dezvoltării armonioase a tinerelor vlăstare".**
- Cum se nasc eroii de roman ? Cum se interpretează rolurile din teatru şi film ? Cunoscuţi scriitori şi îndrăgiţi actori români la ora mărturiilor de creaţie şi a confesiunilor...
- **„Invitaţii Almanahului «Scînteia»",** cunoscute personalităţi pe plan internaţional dezvăluie pasionantele secrete ale prelungirii vieţii, ale resurselor de hrană de pe Terra şi ale călătoriilor interplanetare.
- Ştiţi din ce e alcătuită „farmacia naturii" sau care este „cifrul secret" al viselor ? Aţi încercat vreodată gimnastica de birou ? Doriţi să vă lăsaţi de fumat ? Almanahul oferă răspunsuri şi reţete la îndemîna tuturor.
- O retrospectivă bogat ilustrată a succeselor româneşti la Olimpiada de la Los Angeles şi o pasionantă investigaţie a marilor performanţe: **„O lume mai puţin cunoscută — lumea sufletească a sportivului".**
- **„Instantanee pe mapamond"** surprinse de reporterii şi redactorii „Scînteii".
- Curiozităţi din univers şi din lumea largă, subiecte senzaţionale asupra cărora planează mistere: **O rachetă românească la un pas de... Lună, Halley — cometa hoinară, Biomagnetismul, Cum poate fi salvată fauna africană ?, În căutarea interlocutorilor cosmici, Ferma de... venin, Pirateria electronică.**
- De ce „Anul nou astronomic" începe cu 14 ore şi 24 de minute înaintea Revelionului ? O întrebare, alături de multe altele, la care răspunde documentarul **„Fenomene astronomice ale anului 1985".**

Alte rubrici de larg interes privind legislaţia, comportamentul uman, diversitatea întîmplărilor din viaţă etc.

...Aşadar, o bibliotecă într-o carte, o carte pentru fiecare bibliotecă.

ALMANAHUL „SCÎNTEIA" 1985

Un cadou aşteptat de familia şi prietenii dumneavoastră

PROGRAMUL UNOR UNITĂŢI DE SERVIRE A POPULAŢIEI DIN CAPITALĂ ÎN PERIOADA 30 DECEMBRIE 1984 — 2 IANUARIE 1985

Farmaciile

Oficiul Farmaceutic 1 din municipiul Bucureşti comunică programul de lucru al unităţilor farmaceutice din Capitală. **În zilele de 1 şi 2 ianuarie** vor fi deschise în permanenţă — ziua şi noaptea — farmaciile cu orar în trei schimburi din: Bd. Leontin Sălăjan, Complex comercial A-14; G-ral Magheru 18; Calea Şerban Vodă 43; Şoseaua Colentina 1, Bloc 34; Şoseaua Pantelimon 253, bloc 44; str. Băiceni 1 (cartierul Drumul Taberei); Bd. 1 Mai 343; Şoseaua Alexandriei Bloc PC 10 L 24; Şoseaua Giulieşti 123 şi punctul farmaceutic de pe peronul Gării de Nord.

Totodată, în zilele de 1 şi 2 ianuarie vor mai fi deschise, între orele 8 şi 19, un număr de 33 şi respectiv 45 de farmacii.

Toate unităţile vor afişa în mod vizibil un tabel cu cele mai apropiate farmacii ce funcţionează în ziua în care respectiva unitate este închisă.

Cooperaţia meşteşugărească

● **Reparaţii televizoare.** În zilele de **30 decembrie** (program 8—13) şi **31 decembrie** (program 8—20) vor funcţiona toate unităţile. În ziua de **1 ianuarie** (program (8—13) — în sectorul 1 unităţile nr. 18 (bd. 1 Mai 170, tel. 65 37 85) şi nr. 22 (bd. I. G. Duca 15, telefon 18 28 69); — în sectorul 2, unităţile nr. 20 (şos. Ştefan cel Mare 15, tel. 10 45 50) şi nr. 66 (str. Avrig 63, tel. 35 30 10); — în sectorul 3 unităţile nr. 71 (str. 30 Decembrie 16, tel. 15 75 23) şi nr. 36 (str. Dristorului 97, tel. 47 24 15); — în sectorul 4 unităţile nr. 63 (şos. Olteniţei 51, tel. 83 69 75) şi nr. 38 (bd. C. Brîncoveanu 116, tel. 82 53 65); — în sectorul 5 unităţile nr. 21 (calea Plevnei 11, tel. 15 04 47) şi nr. 31 (şos. Alexandriei 90, tel. 89 40 44); — în sectorul 6 unităţile nr. 26 (bd. Al. Moghioroş 27, tel. 46 52 25) şi nr. 14 (str. Emil Bodnaraş 21, tel. 45 14 90).

În ziua de **2 ianuarie** (program 7—11) — în sectorul 1 unităţile nr. 18 (bd. 1 Mai 170) şi nr. 22 (bd. I.G. Duca 15); — în sectorul 2 unităţile nr. 20 (şos. Ştefan cel Mare 15) şi nr. 66 (str. Avrig 63); — în sectorul 3 unităţile nr. 71 (str. 30 Decembrie 16) şi nr. 72 (bd. I. Şulea 75); — în sectorul 4 unităţile nr. 63 (şos. Olteniţei 51) şi nr. 12 (şos. Olteniţei 129); — în sectorul 5 unităţile nr. 21 (Calea Plevnei 11) şi nr. 6 (Complex Humuleşti-Sălaj); — în sectorul 6 unităţile nr. 26 (bd. Moghioroş 27) şi nr. 24 (Prelungirea Ghencea 7).

● **Intreţinere şi reparaţii auto.** În ziua de **30 decembrie** (program 8—13) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 18 (bd. Bucureştii Noi 47, tel. 68 20 70) — vulcanizare; nr. 19 (calea Floreasca 234, tel. 33 43 52) — mecanică, electricitate.

În ziua de **31 decembrie** (program 8—13) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 20 (calea Călăraşi 260, tel. 21 64 94) — mecanică, electricitate, spălat, gresat; nr. 37 (bd. Bucureştii Noi 141) — vulcanizare.

În ziua de **1 ianuarie** (program 8—13) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 9 (şos. Colentina 464, tel. 55 20 35) — mecanică, electricitate, gresat, spălat; nr. 21 (calea Călăraşi 47, tel. 20 57 68) — vulcanizare.

În ziua de **2 ianuarie** (program 8—13) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 15 (str. Odoarei 3—5), tel. 41 25 55) — mecanică, electricitate; nr. 22 (bd. I. B. Tito 142, tel. 73 52 81) — vulcanizare.

● **Intervenţii la instalaţii sanitare, electrice şi de încălzire centrală.** În ziua de **30 decembrie** (program 8—13) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 23 (Calea Dudeşti 80, tel. 20 77 71); nr. 11 (str. Al. Cuza 11, tel. 50 34 46). În ziua de **31 decembrie** (program 8—20) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 10 (str. N. Titulescu 18, tel. 14 59), nr. 2 (str. Chopin 10, tel. 33 [illegible]); nr. 14 (şos. Iancului 106, tel. 52[illegible]); nr. 8 (şos. Pantelimon 309, tel. 27 28 80). În ziua de **1 ianuarie** (program 8—14) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 25 (str. Popa Tatu 1, tel. 15 92 26), nr. 18 (str. C. Brâncoveanu 116, tel. 84 74 25). În ziua de **1 ianuarie** (program 14—20) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 22 (calea 13 Septembrie 97 tel. 85 36 81), nr. 6 (bd. Dimitrov 78, tel. 42 35 54). În ziua de **2 ianuarie** (program 8—14) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 9 (bd. 1 Mai 111, tel. 66 40 24), nr. 19 (şos. Giurgiului [illegible], tel. 85 62 30). În ziua de **2 ianuarie** (program 14—20) vor funcţiona următoarele unităţi: nr. 7 (str. E. Bodnaraş 69, tel. 78 21 90), nr. [illegible] (str. Ritmului 1, tel. 42 43 05).

● **Intervenţii şi reparaţii la frigidere, aragaze şi deblocări uşi.** În ziua de **30 decembrie** (program 8—13) va funcţiona unitatea nr. 13 (str. Cuza Vodă 1[illegible]52, tel. 73 28 35). În ziua de **31 decembrie** — zi normală de lucru. În zilele de **1 şi 2 ianuarie** vor funcţiona (program 8—20) [illegible] Smîrdan unităţile: nr. 47 (str. [illegible]tr. Cuza V[illegible] tel. 14 65 47), nr. 13 ([illegible] 152, tel. 75 28 35).

★

Centrul de informare al Cooperaţiei meşteşugăreşti Bucureşti va funcţiona în zilele de 30 dec. 1984 şi 2 ian. 1985 după programul 7—13, iar în ziua de 31 dec. după programul 7—22 şi va răspunde la telefoanele 13 58 84 şi 13 58 65, unde se pot obţine şi alte informaţii privind prestările de servicii pentru populaţie.

Asistenţa tehnică rutieră pentru membrii A.C.R.

Serviciile de depanare auto ale filialelor judeţene (telefon: 1 23 45 — cu prefixul respectiv) şi municipiului Bucureşti (telefoane 027 [illegible] 12 34 56) vor asigura asistenţa tehnică rutieră astfel: luni, **31 decembrie** între orele 8—22; marţi, **1 ianuarie** între orele 10—18; miercuri, **2 ianuarie,** între orele 8—22. Pentru bucureşteni, în ziua de 1 ianuarie, depanarea auto va fi asigurată neîntrerupt între orele 7—21. Filialele orăşeneşti dotate cu automobile pentru depanare vor asigura asistenţa tehnică în toată această perioadă, zilnic între orele 10—18.

Infomaţii sportive

RUGBI

După o partidă victorioasă cu selecţionata Irlandei, scor 13—12 pentru echipa României, astă seară rugbiştii noştri vor juca primul meci din turneul din Anglia, la Chester, cu selecţionat engleză de nord.

Amintim că meciul formaţiei noastre reprezintă pentru echipei Angliei a avea loc la 5 ianuarie 1985, la Londra.

BASCHET

În ziua doua a Balcaniadei de baschet masculin, competiţie găzduită de Atena, echipa Iugoslaviei a întrecut u scorul de 74—72 (39—38) formaţia României, după un meci echilibrat, decis abia în ultimele secunde de joc.

În cellalt meci al zilei, selecţionata Bulgariei a dispus cu 79—77 (44—42) de Grecia.

PATINAJ

Pe pista de la Miercurea-Ciuc a început vineri competiţia de patinaj viteză, dotată cu trofeul „30 Decembrie". Au participat sportivi seniori şi juniori de la asociaţii şi cluburi sportive din întreaga ţară. Iată primii câştigători: 500 m senioare: Gabriela Sencovics (C.S.M. Cluj) — 50"4/1; seniori: Zsolt Madli (Triumf Bucureşti) — 44"; junioare I: Biborca Ballo (C.S.S. Miercurea-Ciuc) — 51"2/10; juniori I: Antal Lszlo (Sport Club Miercurea-Ciuc) — 45"2/10; junioare II: Mihaela Dascălu (Tractorul Braşov) — 53"3/0; juniori II: Cosmin Popa (Triumf Bucureşti) — 46"3/10.

CARNET CULTURAL

Vaslui. În municipiul Vaslui a avut loc, în organizarea Muzeului judeţean, cea de-a opta sesiune anuală de comunicări ştiinţifice „Acta Moldaviae Meridionalis", la care au participat cercetători, cadre didactice universitare, muzeografi, activişti culturali din judeţele Argeş, Bacău, Botoşani, Dîmboviţa, Galaţi, Iaşi, Neamţ, Ploieşti, Tulcea, Vrancea, Vaslui şi municipiul Bucureşti. Au fost vernisate expoziţiile „Vaslui — Epoca Ceauşescu" şi „Tezaur arheologic '84". **(Petru Necula).**

Cluj. La Casa de cultură a studenţilor din Cluj-Napoca s-a desfăşurat Consfătuirea anuală a cenaclurilor de anticipaţie tehnico-ştiinţifică, organizată de revista „Ştiinţă şi tehnică" cu sprijinul Comitetului judeţean Cluj al U.T.C. şi Comitetului judeţean de cultură şi educaţie socialistă. Au participat reprezentanţi ai cenaclurilor din ţară, personalităţi ale ştiinţei şi literaturii tehnico-ştiinţifice **(Marin Oprea).**

Hunedoara. După o suită de manifestări la care a luat parte un însemnat număr de cetăţeni, s-a încheiat săptămîna cultural-educativă „Ovid Densuşianu". În comuna Densuşi au avut loc cu acest prilej dezbateri pe marginea documentelor Congresului al XIII-lea, simpozionul „Densuşi — plai de cultură şi civilizaţie românească" şi s-a desfăşurat faza locală a festivalului obiceiurilor laice de iarnă. **(Sabin Cerbu).**

Alba. La Casa de cultură a sindicatelor din municipiul Alba Iulia a avut loc spectacolul de datini şi obiceiuri „Aşa-i datina străbună". Formaţii artistice de amatori din localităţile Uioara de Jos, Pianu de Sus, Balj, Poşaga, Avram Iancu, Galda de Jos, Lupşa au prezentat o suită de datini şi obiceiuri laice de Anul nou din diferite zone ale judeţului. **(Ştefan Dinică).**

Timiş. În comuna Gătaia a avut loc o festivitate prilejuită de împlinirea a 75 de ani de existenţă a corului din localitate. Evenimentul s-a transformat într-o trecere în revistă a creaţiei muzicale româneşti, pe scena căminului cultural perindîndu-se alături de formaţia sărbătorită, laureată a Festivalului naţional „Cîntarea României", alte prestigioase coruri din judeţ, între care corul din Chizătău, cea mai veche reuniune corală săteească din ţara noastră, şi corul Filarmonicii de stat Banatul din Timişoara. A fost interpretat un amplu repertoriu alcătuit din cîntece patriotice, revoluţionare, precum şi din prelucrări folclorice. **(Cezar Ioana).**

Mureş. Sala Mare a Teatrului Naţional din Tîrgu Mureş a găzduit manifestarea artistică: „Festivalul colindelor şi obiceiurilor laice de iarnă", la care au fost prezentate obiceiuri folclorice din Bistriţa Mureşului, Vătava, Dumbrava, Pietriş, Idicel-Sat, Deleni, Miheşu de Cîmpie şi din alte zone folclorice ale judeţului Mureş. Manifestarea a fost precedată de desfăşurarea unei frumoase parade a portului popular din zonele Mureşului şi ale Tîrnavelor. **(Gheorghe Giurgiu).**

Botoşani. Sub genericul „Laudă pămîntului natal", în satele botoşănene se desfăşoară un bogat ciclu de manifestări politico-educative şi cultural-artistice. Spectacolele reunesc pe cei mai valoroşi interpreţi şi creatori populari. Ele sînt precedate de simpozioane, mese rotunde şi dezbateri consacrate sarcinilor ce revin săteni lor din recenta consfătuire de lucru pe problemele agriculturii. **(Silvestri Ailenei).**

Vrancea. La galeriile Uniunii artiştilor plastici din Focşani, în organizarea complexului muzeal judeţean, s-a deschis expoziţia „Comorile Vrancei". Sînt expuse ţesături, scoarţe, păretare, ştergare şi broderii, instrumente populare, obiecte din ceramică, măşti. **(Dan Drăgulescu).**

DIN ORIZONTURILE CUNOAŞTERII

● **ÎNLOCUITOR AL SÎNGELUI.** Cercetătorii sovietici sînt satisfăcuţi de rezultatele practice ale eforturilor de creare a unui înlocuitor al sîngelui. Eficienţa preparatului, relatează agenţia T.A.S.S., poate fi apreciată prin faptul că animalele cărora li s-a înlocuit 70 la sută din cantitatea de sînge — o asemenea pierdere este mortală — trăiesc şi evoluează normal. După două săptămîni, acestea îşi refac propriul sînge, iar în decurs de două luni îşi reia funcţiile normale şi măduva coloanei vertebrale. Cîini asupra cărora s-au făcut experienţe au urmaşi sănătoşi. Observaţiile efectuate asupra lor au durat mai bine de doi ani, timp în care nu au apărut efecte secundare. Cercetările s-au efectuat la institutele de hematologie de la Moscova şi Leningrad. Sîngele artificial este o emulsie din componenţi sintetici de culoare sidefie, avînd la bază perfluorura de carbon, substanţă cu o capacitate deosebită de a dizolva şi transporta gazele, în special oxigenul. Această emulsie este destinată, în primul rînd, cazurilor de urgenţă soldate cu mari hemoragii. Ea poate fi utilizată cu succes şi în cazul transplanturilor de cord, al altor intervenţii chirurgicale, precum şi la conservarea organelor destinate transplanturilor.

UN NOU ELEMENT ELECTRONIC SUPRACONDUCTOR. Un grup de cercetători americani au prezentat un nou element electronic supraconducător — Quiteron — care prezintă caracteristici asemănătoare cu ale unui tranzistor cu semiconductori, dar se supune unor legi fizice total diferite. El funcţionează la temperaturi criogenice, întrucît utilizează fenomenul de supraconductivitate, care nu apare decît la temperaturi apropiate de zero absolut (—273,15 grade Celsius). Quiteronul este compus din două joncţiuni-tunel formate din trei straturi subţiri de material supraconductor, separate prin două folii fine de materiale izolante. El acţionează cînd stratul său median primeşte de la una din cele două joncţiuni-tunel — prin aplicarea unei tensiuni externe — o energie electrică care îi perturbează echilibrul.

● **„COVOR" DE PROTECŢIE ÎMPOTRIVA ELECTRICITĂŢII STATICE.** Calculatoarele electronice şi terminalele lor sînt foarte sensibile la fenomenele create de electricitatea statică. Aceasta perturbează memoria aparatelor şi se află, adesea, la originea penelor de transmisie spre terminale a datelor, a apariţiei unor erori sau imprimări nefidele. În momentul cînd operatorul atinge claviatura, el comunică sarcini statice care dereglează funcţionarea circuitelor. Împotriva acestui fenomen, un grup de specialişti francezi au pus la punct un tip de „covor" conductor care neutralizează efectele electricităţii statice.

● **UTILAJE PE PERNĂ DE AER ÎN AGRICULTURĂ.** Specialiştii agrotehnicieni din Plevna au inventat un glisor pe pernă de aer pentru împrăştierea îngrăşămintelor pe cîmp primăvara, după dezgheţ, cînd pămîntul este prea moale pentru tractoare. Noul tip de maşină lucrează în regim autonom şi se poate deplasa cu o viteză de 40 km pe oră. Lăţimea fîşiei de lucru este de 12 m, iar atelajul de împrăştiere a îngrăşămintelor se poate ridica de la pămînt cu 15 cm. Glisorul este uşor de manevrat, el putînd fi condus de orice tractorist.

● **DIN MERSUL TRENULUI...** Specialiştii vest-germani şi belgieni au realizat o instalaţie care distruge vegetaţia dintre şinele de cale ferată în timpul mersului trenului. Folosind această nouă metodă, se profită de toate avantajele procedeelor deja cunoscute, înlăturîndu-se în acelaşi timp o serie de neajunsuri existente la dispozitivele actuale. Pompele dozatoare permit adăugarea, după necesităţi, a mai multor agenţi chimici. Amestecul poate fi modificat în funcţie de categoriile de plante. Cînd viteza trenului variază, un dispozitiv electronic dirijează acţionarea pompelor dozatoare pentru a împrăştia permanent aceeaşi cantitate de lichid pe unitatea de lungime.

● **„ALFABETUL" OAMENILOR DIN NEOLITIC.** Arheologii iugoslavi sînt în posesia unei statuete reprezentînd o pasăre, a cărei bază de susţinere are forma şi particularităţile unui sigiliu, pe faţa ei posterioară fiind gravate ideograme compuse din cercuri, puncte şi linii întrerupte. Descoperirea, făcută în cursul săpăturilor din cadrul aşezării preistorice neolitice de la Cerie, datînd de acum 6 000 de ani, este considerată de o importanţă deosebită, ea putînd să deschidă noi orizonturi în istoria culturii universale. Semnele nu au fost încă interpretate, dar specialiştii iugoslavi apreciază că, în mod categoric, nu este vorba de o simplă gravură ornamentală, ci reprezintă o inscripţie neolitică, mult mai veche decît hieroglifele vechiului Egipt sau din Asia Mică. Ei cred că obiectul reprezintă o încercare a oamenilor din epoca neolitică de a transmite posterităţii un mesaj scris.

DIAGNOSTICARE SIGURĂ A MALADIILOR PULMONARE. O firmă elveţiană a realizat instrumente de măsurare a volumului plămînilor în fiecare fază a respiraţiei, a debitului de aer şi a rezistenţei respiratorii. Se poate, de asemenea, stabili eficienţa respiraţiei. Specialiştii apreciază că, prin utilizarea acestor aparate, diagnosticarea unor diverse maladii pulmonare este sigură, fără a fi necesară prelevarea unor probe de [illegible]

DIN ORIZONTURILE CUNOAŞTERII

ROMÂNIA SOCIALISTĂ, PREȘEDINTELE NICOLAE CEAUȘESCU PROMOVEAZĂ O POLITICĂ DE DESTINDERE, DE PACE ȘI COLABORARE ÎNTRE POPOARE, CARE SE BUCURĂ DE O LARGĂ PREȚUIRE PE TOATE MERIDIANELE GLOBULUI

AMPLE RELATĂRI ȘI COMENTARII ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Politica internă și externă a partidului și statului nostru, perspectivele luminoase trasate de documentele adoptate de Congresul al XIII-lea al Partidului Comunist Român, activitatea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu consacrată păcii, prieteniei și cooperării cu toate țările și popoarele lumii își găsesc o largă reflectare în presa internațională.

Sub titlul „Noi perspective ale colaborării bulgaro-române", agenția bulgară B.T.A. a publicat un comentariu în care subliniază că vizita oficială de prietenie efectuată în România de Todor Jivkov, secretar general al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al R. P. Bulgaria, a pus în evidență stadiul și posibilitățile colaborării multilaterale dintre țările noastre.

Analiza problemelor internaționale, concluziile la care au ajuns conducătorii Bulgariei și României — se relevă în comentariu — oferă temeiuri depline pentru a trage concluzia că și această intilnire la nivel înalt este de mare însemnătate internațională, că ea va contribui la întărirea păcii și socialismului, a relațiilor de bună vecinătate și la securitate in Balcani, Europa și în întreaga lume.

Vizita delegației de partid și de stat bulgare — se arată în comentariul B.T.A. — a demonstrat clar posibilitățile obiective de adîncire și lărgire a legăturilor multilaterale bulgaro-române. O ilustrare a acestor posibilități o constituie relațiile economice, caracterizate de o dezvoltare dinamică. Este deja al treilea cincinal in care schimburile comerciale se dublează. Bune rezultate dau specializarea și cooperarea în domeniul construcțiilor de mașini, electronicii și electrotehnicii, metalurgiei și chimiei.

Caracteristic pentru planurile noastre comune de colaborare — relevă agenția bulgară — este și faptul că accentul se pune pe ramurile cu cele mai mari perspective ale economiei, că intensificarea se realizează ca urmare a adîncirii specializării și cooperării.

Programul pe termen lung de dezvoltare a colaborării economice și tehnico-științifice semnat de tovarășii Todor Jivkov și Nicolae Ceaușescu reflectă toate aceste elemente noi și, practic, deschide o nouă etapă în conlucrarea noastră — se arată în încheierea comentariului agenției B.T.A., subliniindu-se că vizita delegației bulgare la nivel înalt în România, desfășurată într-o atmosferă de cordialitate și sinceră ospitalitate, se va întipări adînc în cronica relațiilor noastre bilaterale, va impulsiona puternic legăturile în toate domeniile și, astfel, va contribui la cauza socialismului, la cauza păcii.

„Împreună pe drumul ales", se intitulează programul transmis de TELEVIZIUNEA BULGARĂ despre vizita oficială de prietenie în țara noastră a tovarășului Todor Jivkov, axat pe ideea că noua intilnire româno-bulgară la cel mai înalt nivel a constituit un eveniment de larg interes, care s-a aflat în atenția opiniei publice. S-au scos în evidență rolul hotăritor al intilnirilor tradiționale dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov pentru întărirea prieteniei și dezvoltarea colaborării româno-bulgare, aprecierea înaltă dată de cei doi conducători relațiilor dintre cele două țări, faptul că România și Bulgaria se pronunță cu hotărîre pentru oprirea cursului periculos, spre confruntare și război, din viața internațională.

Sub titlul „Strategia păcii și unitatea europeană", ziarul spaniol „ANOSA TERRA" arată că România promovează o politică de destindere, de pace și colaborare între popoare. Așa cum afirma președintele Nicolae Ceaușescu — subliniază cotidianul — țările europene trebuie să-și asume o mai mare responsabilitate, să acționeze cu mai multă hotărîre pentru a salva Europa de la distrugerea atomică. Românii consideră că, indiferent de deosebirile de regim social, țările europene trebuie să-și amplifice colaborarea, să realizeze o puternică unitate care să garanteze fiecărei națiuni o dezvoltare liberă, independentă, așa cum și-o dorește.

După ce relevă participarea României la pregătirea și realizarea Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, ziarul precizează că, pentru români, în conceptul de securitate europeană stabilit la Helsinki, un rol primordial il au soluționarea importantelor probleme ale destinderii militare și dezarmarea în Europa, fără de care nu sint posibile nici securitatea, nici relațiile normale între națiuni.

Un exemplu de promovare a politicii de colaborare il constituie — se relevă în articol — extinderea relațiilor diplomatice: în 1965, România avea relații diplomatice cu 67 de state, pentru ca astăzi acest număr să fie de 140; ea intreține relații economice cu 150 de state. România — continuă publicația spaniolă — este convinsă că promovarea politicii de dezvoltare a relațiilor pe cele mai diverse planuri contribuie la o mai bună cunoaștere reciprocă între popoare. Pentru Partidul Comunist Român și guvernul român, colaborarea cu alte țări nu înseamnă acceptarea de puncte de vedere contrare opțiunilor sale fundamentale, ci oferă o posibilitate reală de găsire a unor soluții reciproc acceptabile pentru rezolvarea problemelor actuale ale vieții internaționale, pentru promovarea cauzei păcii și prieteniei între popoare.

Cotidianul de limbă franceză „LE REVEIL", care apare la Beirut, a dedicat politicii externe promovate de România, poziției sale față de marile probleme ce confruntă în prezent omenirea, un amplu articol. Ziarul face o prezentare a evoluției relațiilor politice și economice pe plan mondial, evidențiind poziția României față de necesitatea unei noi ordini economice și politice internaționale bazate pe echitate și dreptate. În articol se arată că România socialistă, conștientă de urgența punerii în practică a acestui deziderat fundamental al epocii contemporane, a adus o contribuție importantă atit la definirea conceptului noii ordini, cît și la precizarea măsurilor practice menite să apropie traducerea ei în viață.

Prezentind pe larg inițiativele președintelui Nicolae Ceaușescu, ziarul arată: Revine președintelui Nicolae Ceaușescu meritul istoric de a fi elaborat conceptul românesc asupra noii ordini economice și politice internaționale. Prin numeroasele sale inițiative, România militează activ și efectiv pentru instaurarea unor relații noi, capabile să garanteze fiecărui popor dreptul la existență liberă și suverană, să promoveze legalitatea, echitatea și pacea, să asigure progresul și prosperitatea, concentrarea tuturor eforturilor în direcția dezvoltării pașnice a întregii planete.

Subliniind că propunerile și inițiativele țării noastre in cadrul organismelor internaționale se bucură de o largă audiență, ziarul libanez relevă că, asemenea tuturor inițiativelor și luărilor de poziție avind girul României, cele privind imperativul unei noi ordini economice și politice in lume se impun atenției pe plan internațional prin realismul și spiritul lor constructiv nedezmințit.

Publicația „PEOPLE'S WEEKLY", din Zimbabwe, a prezentat principiile de bază ale politicii externe a României socialiste, reliefind că, în spiritul acestor principii, țara noastră intreține relații economice cu aproximativ 150 de state. „În cadrul acestor relații — se subliniază în articol — o atenție specială este acordată de conducerea de stat a României cooperării largi în producție, în domeniile științei și tehnologiei, schimburilor comerciale cu statele socialiste și cu țările în curs de dezvoltare. În același timp, se urmărește statornicirea unor bune raporturi de cooperare cu țările dezvoltate, cu toate statele lumii, fără deosebire de sistemul lor politic și social".

În articol au fost evidențiate, de asemenea, relațiile de prietenie dintre România și Zimbabwe, climatul de stimă și respect reciproc ce caracterizează aceste relații. Aceasta explică — se relevă în articol — de ce la Congresul al XIII-lea al P.C.R. a participat o delegație reprezentativă a Uniunii Naționale Africane din Zimbabwe — Frontul Patriotic (ZANU-FP), iar lucrările Congresului al XIII-lea au fost urmărite cu un mare interes de militanții ZANU-FP. În context, articolul redă pasaje semnificative ale mesajului de salut adresat Congresului al XIII-lea de președintele ZANU-FP, Robert Mugabe, în care se relevă sentimentele de caldă recunoștință ale conducerii de partid și de stat zimbabweene, ale întregului popor, pentru ajutorul neprețuit acordat de România în timpul luptei de eliberare națională.

Ziarul mexican „LA GUIA DE NOVEDADES" subliniază că știința a jucat un rol deosebit în dezvoltarea României în ultimele două decenii. După anul 1965 — cind guvernul român a așezat cercetarea științifică la baza dezvoltării economice a țării — știința a devenit forță de producție, relevă ziarul.

Arătind că pentru a transpune în viață această politică nouă au fost necesare investiții deosebite, pentru a se consolida baza tehnică, materială și umană a științei și tehnologiei, articolul subliniază că astăzi România dispune de un potențial de cercetare și inginerie tehnologică ce acoperă, practic, toate sectoarele științei și tehnologiei moderne, capabil să soluționeze pe deplin cele mai complicate probleme ale progresului general al țării.

Totodată, în România se va intensifica — relevă publicația mexicană — activitatea de cercetare și inginerie tehnologică în scopul dezvoltării producției ramurilor de virf, îndeosebi în domeniul energiei nucleare, industriei aeronautice, microelectronicii, electronicii și electrotehnicii, automatizării.

În încheierea articolului se subliniază că România, dispunind de un potențial propriu ridicat de cercetare și inginerie tehnologică, acționează pentru înfăptuirea cooperării tehnico-științifice internaționale, în interesul păcii și dezvoltării civilizației umane.

Săptăminalul politic sirian „SABAH-EL KHIR" a prezentat caracteristicile dezvoltării României în anii construcției socialiste, îndeosebi în perioada de după Congresul al IX-lea, precum și obiectivele cincinalului 1986—1990.

Aceeași revistă, sub titlul „Ceaușescu cere reluarea tratativelor referitoare la armele nucleare", a evidențiat inițiativele președintelui Nicolae Ceaușescu privind organizarea de negocieri în domeniul dezarmării nucleare, pentru înlăturarea pericolului unei conflagrații pustiitoare.

(Agerpres)

O IMPORTANTĂ CONTRIBUȚIE LA ÎNTĂRIREA CONLUCRĂRII PRIETENEȘTI DINTRE ROMÂNIA ȘI BULGARIA

Aprecierile Biroului Politic al C.C. al P.C. Bulgar față de rezultatele noului dialog la nivel înalt româno-bulgar

SOFIA 28 (Agerpres). — Biroul Politic al C.C. al P.C. Bulgar a dat o înaltă apreciere rezultatelor vizitei oficiale de prietenie efectuate, în țara noastră, în perioada 18—20 decembrie la invitația tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, de tovarășul Todor Jivkov, secretar general al C.C. al P.C. Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria, în fruntea unei delegații de partid și de stat, transmite agenția B.T.A.

Biroul Politic al C.C. al P.C.B. apreciază că această vizită va contribui la întărirea și dezvoltarea în continuare a prieteniei și colaborării dintre cele două partide, țări și popoare, în interesul păcii și socialismului.

Biroul Politic al C.C. al P.C.B., subliniind că în timpul vizitei au fost examinate și rezolvate probleme de deosebită importanță referitoare la relațiile economice dintre cele două țări, la adincirea în continuare a specializării și cooperării intr-o serie de domenii, a evidențiat importanța semnării Programului de lungă durată privind dezvoltarea colaborării economice și tehnico-științifice, care asigură o bază stabilă, de perspectivă, raporturilor româno-bulgare.

Referitor la schimbul de păreri dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Todor Jivkov asupra unor probleme internaționale actuale, a fost evidențiată profunda îngrijorare exprimată cu acest prilej față de situația existentă în lume, cu precădere din Europa, subliniindu-se posibilitatea unor schimbări pozitive, pe calea unor tratative serioase și constructive, bazate pe principiile egalității și securității reciproce.

După cum relatează agenția B.T.A., Biroul Politic al C.C. al P.C. Bulgar a relevat hotărîrea exprimată în cadrul convorbirilor de a acționa pentru consolidarea păcii în lume, de a-și aduce în continuare contribuția la transformarea Balcanilor intr-o zonă liberă de arme nucleare, la extinderea relațiilor de prietenie, bună vecinătate și colaborare intre țările și popoarele balcanice.

Agenția B.T.A. subliniază că Biroul Politic al C.C. al P.C.B. a subliniat rolul important pe care il au intilnirile dintre tovarășii Todor Jivkov și Nicolae Ceaușescu la întărirea prieteniei și extinderii colaborării multilaterale dintre cele două partide, țări și popoare.

MOSCOVA: Convorbiri româno-sovietice

MOSCOVA 28 — Trimisul Agerpres, M. Chebeleu, transmite: În zilele de 27—28 decembrie, tovarășii Emil Bobu, membru al Comitetului Politic Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., și Ștefan Andrei, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., ministrul afacerilor externe, au făcut o vizită în Uniunea Sovietică. Cu acest prilej, ei au avut convorbiri la C.C. al P.C.U.S. cu tovarășii Mihail Gorbaciov, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.C.U.S., Konstantin Rusakov, secretar al C.C. al P.C.U.S., Nikolai Baibakov, membru al C.C. al P.C.U.S., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președintele Comitetului de Stat al Planificării, și Boris Aristov, membru al C.C. al P.C.U.S., adjunct al ministrului afacerilor externe al U.R.S.S.

În cadrul convorbirilor s-a procedat la examinarea stadiului realizării înțelegerilor convenite cu prilejul intilnirii și convorbirilor dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, și tovarășul Konstantin Cernenko, secretar general al C.C. al P.C.U.S., președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S., din iunie a.c.

De ambele părți s-a exprimat hotărîrea de a se întreprinde noi măsuri și de a se acționa in continuare pentru înfăptuirea înțelegerilor convenite la nivel înalt.

În timpul întrevederilor s-a procedat, de asemenea, la un schimb de păreri asupra unor probleme de interes reciproc ale vieții internaționale actuale.

La intilniri și convorbiri, desfășurate intr-o atmosferă de lucru, tovărășească, a participat Traian Dudaș, ambasadorul țării noastre in Uniunea Sovietică.

BEIJING

Semnarea unor acorduri de cooperare între R. P. Chineză și Uniunea Sovietică

BEIJING 28 (Agerpres). — Între R.P. Chineză și Uniunea Sovietică au fost semnate, la Beijing, o serie de acorduri de cooperare — relatează agenția China Nouă. Documentele au fost semnate de Yao Yilin, vicepremier al Consiliului de Stat al R.P. Chineze, și Ivan Arhipov, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., aflat in vizită la Beijing la invitația guvernului chinez.

După cum precizează agenția citată, au fost semnate Acordul de cooperare economică și tehnică, Acordul de cooperare științifică și tehnologică și Acordul cu privire la crearea Comisiei chino-sovietice pentru cooperarea economică, comercială, științifică și tehnologică.

AGENȚIILE DE PRESĂ TRANSMIT:

PLENARĂ. La Havana a avut loc plenara C.C. al P.C. din Cuba, care a examinat proiectele planului de dezvoltare economică și socială și bugetului de stat pe anul 1985. De asemenea, au fost dezbătute probleme privind intensificarea activității politico-ideologice a partidului. Plenara — relatează agenția Prensa Latina — a hotărît convocarea celui de-al III-lea Congres al P.C. din Cuba, data acestuia urmind să fie anunțată ulterior. În încheierea lucrărilor a luat cuvîntul Fidel Castro Ruz, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cuba, președintele Consiliului de Stat și al Consiliului de Miniștri ale Republicii Cuba.

SESIUNE. La Hanoi au luat sfirșit lucrările sesiunii Adunării Naționale a RS. Vietnam. Deputații au dezbătut și aprobat planul de dezvoltare economică și socială și bugetul de stat pe anul 1985. A fost, totodată, analizată situația internațională actuală, fiind stabilite direcțiile de activitate în planul politicii externe a R.S. Vietnam.

COMENTARIU. Referindu-se la negocierile sovieto-americane, ce vor avea loc în prima decadă a lunii ianuarie 1985, la Geneva, ziarul „Pravda" subliniază că Uniunea Sovietică este ferm hotărîtă să se ajungă a progrese serioase în direcția diminuării pericolului militar, la înțelegeri reciproc-acceptabile asupra întregului complex de probleme interdependente privind armamentele nucleare și cosmice. U.R.S.S., arată ziarul, este pregătită pentru soluții dintre cele mai radicale, care să permită realizarea de progrese în oprirea cursei inarmărilor. Este deosebit de important să se prevină transferarea cursei inarmărilor în spațiul cosmic, relevă „Pravda".

INTERVIU. Intr-un interviu acordat revistei „Quick", cancelarul R.F. Germania, Helmut Kohl, a declarat că anul care se încheie a fost marcat de succes în raporturile cu R.D. Germană, adăugind că el se pronunță pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor dintre cele două state germane.

PREȘEDINTELE CIPRULUI, Spyros Kyprianou menține contacte cu o serie de șefi de stat și de guvern in vederea intăririi eforturilor desfășurate pentru realizarea unei reglementări cuprinzătoare a problemei cipriote, a anunțat, după cum informează agenția de presă „C.N.A." (Cyprus News Agency), purtătorul de cuvint al guvernului cipriot, Andreas Chritophides.

PARLAMENTUL ITALIAN s-a reunit în sesiune extraordinară pentru a dezbate repercusiunile politice ale recentului atentat terorist din trenul rapid Napoli—Milano. Primul ministru, Bettino Craxi, a afirmat că atentatul este atribuit grupărilor de extremă dreaptă, date fiind analogiile cu alte acțiuni similare, comise in trecut. Deputații comuniști au cerut crearea unei comisii parlamentare de anchetă asupra „crimelor nepedepsite" comise de neofasciști in ultimii 15 ani în Italia.

NAȚIUNILE UNITE ÎN FAȚA UNUI MARE COMANDAMENT:

IMPLICAREA MAI AMPLĂ ȘI MAI ACTIVĂ ÎN SOLUȚIONAREA PROBLEMELOR OMENIRII

Contribuții constructive ale României la cea de-a 39-a sesiune a Adunării Generale a O. N. U.

La New York a luat sfirșit cea de-a 39-a sesiune a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite. Dezbaterile care au avut loc pe parcursul a trei luni de zile au oferit o amplă imagine a problemelor complexe care domină lumea contemporană, a climatului internațional deosebit de impovărat, a pericolelor grave care amenință pacea, independența și libertatea popoarelor. Așa cum sublinia tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** în Raportul prezentat la Congresul al XIII-lea al partidului, **„in viața internațională s-a ajuns la o agravare fără precedent, niciodată de la terminarea celui de-al doilea război mondial omenirea nu s-a aflat intr-o asemenea situație de încordare, de creștere a pericolului unui nou război mondial, care, inevitabil, ar duce la o catastrofă nucleară".**

România a adus o contribuție larg apreciată la dezbaterea acestor probleme fundamentale ale omenirii, la eforturile de identificare a căilor pentru soluționarea lor. Direcțiile de acțiune ale delegației române la sesiune, stabilite de Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R., s-au dovedit a fi în deplin consens cu cerințele arzătoare ale epocii noastre, cu aspirațiile de pace, libertate și dezvoltare ale popoarelor de pretutindeni. Activitatea dinamică pe care a desfășurat-o România, inițiativele și propunerile prezentate constituie o expresie a politicii externe de pace și colaborare a țării noastre, a înaltei responsabilități pentru destinele poporului român, pentru pacea și înțelegerea generală, a spiritului revoluționar propriu gîndirii și acțiunii social-politice a conducătorului partidului și statului nostru, adăugind noi trepte la prestigiul și autoritatea de care se bucură România în lume.

O agendă bogată, cuprinzătoare. O parte importantă a lucrărilor Adunării Generale au fost dedicate **examinării celor peste 140 puncte inscrise pe ordinea sa de zi.** Reunind miniștri de externe și alți factori guvernamentali din toate statele membre ale O.N.U., dezbaterile generale ale sesiunii a 39-a au prilejuit cel mai larg dialog internațional al anului, în cadrul căruia au fost abordate, practic, toate problemele cu care se confruntă omenirea. Contactele politico-diplomatice care au avut loc cu acest prilej au dobindit o semnificație cu atit mai mare cu cit s-au realizat în condiții internaționale de gravă incordare, caracterizate printr-o pronunțată lipsă de comunicare în relațiile dintre unele state.

Recomandările și concluziile acestor dezbateri se află însumate in cele peste 300 de rezoluții adoptate de Adunarea Generală. Reflectind amploarea problematicii aflate în atenția O.N.U., numărul mare de rezoluții dă expresie, în același timp, caracterului cronic al problemelor aflate pe agenda forumului mondial, dar și efectului limitat al acțiunilor întreprinse pentru rezolvarea lor, constituind o dovadă în plus a acumulării în lume a numeroase probleme nerezolvate, care împovărează climatul internațional. În aceste condiții, este cu atit mai actuală chemarea adresată de tovarășul Nicolae Ceaușescu ca toate statele să-și asume o răspundere mai mare, să participe mai activ la soluționarea problemelor existente în viața internațională, aceasta constituind o necesitate vitală a epocii noastre.

Prioritatea priorităților: înlăturarea primejdiei nucleare. În ansamblul problemelor aflate in centrul preocupărilor Organizației Națiunilor Unite se detașează grava amenințare pe care o reprezintă **intensificarea continuă a cursei inarmărilor, acumularea de uriașe mijloace de distrugere, îndeosebi nucleare.** Rapoartele secretarului general al O.N.U. și studiile elaborate cu contribuția oamenilor de știință au adus noi date și fapte, argumente de necontestat ce confirmă gravitatea situației la care s-a ajuns și care periclitează însăși existența vieții pe planeta noastră. Lucrările sesiunii au pus în evidență accelerarea procesului general de conștientizare a omenirii față de primejdiile care o amenință. **„Lumea întreagă** — arăta, in acest sens, secretarul general al O.N.U., Javier Perez de Cuellar — **trăiește sub amenințarea nucleară și cred că principalele puteri nucleare pot fi întrebate, in mod legitim, cu ce drept hotărăsc ele destinele întregii omeniri".**

În acest context, o profundă îngrijorare a fost exprimată în legătură cu situația deosebit de gravă care s-a creat pe continentul european prin trecerea la amplasarea rachetelor nucleare americane cu rază medie de acțiune în unele țări vest-europene și, ca urmare, la contramăsurile nucleare adoptate de către Uniunea Sovietică și unele țări socialiste din Europa. În conformitate cu poziția sa de principiu pentru stoparea cursei inarmărilor și trecerea la dezarmare, în primul rind la dezarmarea nucleară, țara noastră s-a pronunțat cu hotărîre și la recenta sesiune a Adunării Generale a O.N.U. pentru oprirea de ambele părți a amplasării de noi rachete nucleare pe continent, pentru stabilirea unei date-limită de retragere a celor amplasate pînă în prezent, pentru reluarea negocierilor sovieto-americane in legătură cu această problemă, care să ducă la realizarea unui acord corespunzător privind eliminarea rachetelor cu rază medie din Europa și, in continuare, eliberarea continentului de orice arme nucleare.

Reflectind ponderea crescindă a problematicii dezarmării în preocupările Organizației Națiunilor Unite, Adunarea Generală a adoptat **72 de rezoluții in problemele dezarmării,** ceea ce reprezintă o pătrime din totalul rezoluțiilor adoptate la cea de-a 39-a sesiune. Desigur, aceasta nu înseamnă, automat, și o garanție a înfăptuirii unor măsuri concrete de dezarmare — dar reflectă voința generală, aspirația universală a popoarelor pentru trecerea la dezarmare — aspirație căreia, în principiu, nimeni nu i se poate opune în mod deschis. Dealtfel, numitorul comun al acestor rezoluții este chemarea energică la acțiune, apelul adresat tuturor statelor și, înainte de toate, puterilor nucleare de a-și intensifica eforturile pentru incetarea producției de noi arme nucleare și prevenirea războiului nuclear, pentru preîntimpinarea extinderii cursei inarmărilor în spațiul cosmic, pentru trecerea la negocieri în vederea adoptării de măsuri concrete și eficiente de dezarmare. Prin pozițiile și propunerile promovate, România și-a adus partea sa de contribuție, alături de alte state, pentru ca problema fundamentală a epocii noastre — oprirea cursei inarmărilor și trecerea la dezarmare, în primul rind la dezarmarea nucleară, asigurarea unei păci trainice în lume — să ocupe un loc primordial în ansamblul preocupărilor forumului mondial.

Masa tratativelor — în locul politicii de forță. Pe fondul menținerii in lume a vechilor conflicte militare și focare de încordare și al apariției altora noi, Adunarea Generală a O.N.U. a acordat o atenție deosebită problemei eliminării forței și a amenințării cu forța din relațiile dintre state, pentru reglementarea pe cale pașnică, prin tratative, a problemelor litigioase. Inițiativa țării noastre privind reglementarea pașnică a diferendelor, adusă în sfera de preocupări a Națiunilor Unite in anul 1979 și soldată cu adoptarea în 1982 a cunoscutei **„Declarații asupra reglementării pașnice a diferendelor internaționale",** are o semnificație deosebită în actualul context politic internațional. Dezvoltind în continuare această inițiativă, România a propus crearea unei **Comisii permanente de bune oficii, mediere și conciliere** pentru reglementarea diferendelor și prevenirea conflictelor între state și a prezentat, împreună cu alte țări, un document de lucru pe această temă. Dezbaterile recentei sesiuni și rezoluția adoptată marchează un nou pas spre întregirea și întărirea mecanismului O.N.U., pentru ca aceasta să se achite potrivit răspunderilor cu care este învestită prin Cartă, în domeniul soluționării pașnice a problemelor internaționale.

În același cadru de preocupări, vizind edificarea unor relații noi de colaborare și pace, securitate și înțelegere, se situează și inițiativa țării noastre privind **dezvoltarea și promovarea bunei vecinătăți între state,** elaborarea și convenirea unui document internațional a cărui aplicare să facă din principiul bunei vecinătăți o normă riguros respectată de toate statele, un element fundamental al conduitei internaționale. Dezbaterile care au avut loc pe marginea propunerii românești au adus o nouă confirmare a contribuției de seamă pe care instaurarea unor raporturi de bună vecinătate o poate avea la întărirea păcii și securității, la nivel bilateral, subregional, regional și mondial, la dezvoltarea unei largi cooperări internaționale. Asemenea inițiative de largă deschidere, răspunzind unor nevoi tot mai resimțite in viața internațională, își fac drum, avind un sprijin larg, îndeosebi din partea țărilor mici și mijlocii, care înțeleg cel mai bine, pe baza experienței proprii, însemnătatea lor, precum și faptul că modalitățile de acțiune ale O.N.U. și mecanismele relațiilor internaționale nu pot rămîne înghețate așa cum au fost concepute cu patru decenii în urmă, în alte condiții politice internaționale.

Perspectivele păcii tot mai strins legate de înlăturarea zdrobitoarei poveri a decalajelor! România a acționat, de asemenea, pentru **implicarea mai directă a Organizației Națiunilor Unite in problematica economică și socială mondială,** pentru soluționarea problemelor grave pe care le traversează îndeosebi țările în curs de dezvoltare. Țara noastră a prezentat un ansamblu de idei și propuneri vizînd angajarea de tratative în cadrul O.N.U. în legătură cu problemele economice mondiale, pentru depășirea crizei economice, adoptarea de măsuri eficiente în direcția lichidării decalajelor, a subdezvoltării și edificarea noii ordini economice internaționale, pornind tocmai de la ideea că soarta păcii depinde în măsură crescîndă de rezolvarea ansamblului acestor probleme. O atenție specială a fost acordată **soluționării globale a problemei datoriei externe a țărilor in curs de dezvoltare** — a cărei povară a ajuns de nesuportat — și reorganizării sistemului monetar financiar internațional. A fost reconfirmat interesul pentru convenirea unui cadru adecvat de cooperare internațională în vederea preîntîmpinării efectelor negative ale racolării de cadre din țările in curs de dezvoltare.

Amplele dezbateri din cadrul „Grupului celor 77" și din Adunarea Generală asupra problemelor economice mondiale, cele aproximativ 80 de rezoluții adoptate au demonstrat, încă o dată, convergența de preocupări, de abordare și interese dintre România și celelalte țări membre ale „Grupului celor 77", solidaritatea care le leagă in eforturile pentru făurirea unei lumi mai bune și mai echitabile.

Soarta generațiilor de miine în centrul preocupărilor de azi. De un interes deosebit și de cea mai înaltă apreciere s-a bucurat inițiativa românească privind **Anul Internațional al Tineretului,** care urmează a fi marcat în 1985 sub deviza „Participare, Dezvoltare, Pace". Numărul record de delegații care au sprijinit această inițiativă privind tînăra generație, în cadrul dezbaterilor și în calitate de coautoare la rezoluția inițiată de țara noastră, însușirea de către Adunarea Generală a recomandărilor formulate de Comitetul Consultativ al O.N.U. pentru Anul Internațional al Tineretului, de sub președinția tovarășului Nicu Ceaușescu, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim-secretar al C.C. al U.T.C., ministru pentru problemele tineretului, in special în ce privește desemnarea unui număr de ședințe ale sesiunii Adunării Generale a O.N.U. e anul viitor drept Conferință mondială a Națiunilor Unite pentru Anul Internațional al Tineretului sint dovezi ale audienței largi de care s-a bucurat această generoasă inițiativă românească, menită să situeze problematica generațiilor de miine în centrul preocupărilor de azi.

Un for unic de debateri, care se cere mult mai bine pus în valoare. Prin întreaga sa participare la a 39-a sesiune a Adunării Generale, România a adus o contribuție activă la creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite în viața internațională. Lucrările recentei sesiuni a forumului mondial au subliniat, o dată in plus, locul unic pe care il are O.N.U. ca singurul cadru general recunoscut pentru căutarea în comun a soluțiilor la problemele internaționale, necesitatea sporirii aportului organizației la soluționarea marilor probleme care angajează prezentul și viitorul întregii omeniri. Activitatea largă a țării noastre constituie o demonstrație a faptului că România nu numai că proclamă încrederea in rolul și menirea organizațiilor internaționale, dar acționează concret și susținut pentru ca acestea să devină realitate. Este meritul remarcabil al secretarului general al partidului nostru de a fi intuit și identificat marile valențe de care dispun organizațiile internaționale în politica mondială pentru promovarea înțelegerii și colaborării între state, întărirea securității și asigurarea unei păci trainice în lume, afirmarea idealurilor de libertate și progres ale popoarelor.

Activitatea desfășurată de țara noastră pe parcursul celei de-a 39-a sesiuni a Adunării Generale îndreptățește întru totul concluzia că România socialistă s-a situat, ca întotdeauna, pe direcțiile progresului, a militat consecvent și a avansat multiple inițiative menite să contribuie la soluționarea problemelor internaționale, la deschiderea de noi orizonturi ale cooperării în cadrul O.N.U., a sprijinit orice pas de natură să creeze noi punți de legătură între națiuni, pentru realizarea păcii, înțelegerii și colaborării.

Constatin ENE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: Cod 71 341. București Piața Scînteii nr. 1. Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box 12—201, telex 10376 prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66. Tiparul: Combinatul poligrafic CASA SCÎNTEII 40 360